UKRAINIAN NEWS
The only Ukrainian Weekly
West of Winnipeg
10967 - 97 Street
Edmonton, Alberta, Canada
Phone: 422-5708
RETURN REQUESTED
Річна передплата
в Канаді — $4.00
Окреме число: 10 центів

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ

1867 UKRAINIAN NEWS 1967

13
ЛИПНЯ, 1967
Число
No. 28
тижневик "УВісті" виходить щочетверга в Едмонтоні
Рік XXXIX Vol. XXXIX
JULY 13, 1967

СССР програв дипломатичну кампанію в Об'єднаних Націях

Совєтська дипломатична кампанія проти Ізраїлю потерпіла невдачу в генеральній асамблеї ОН. Її зусилля, щоб осудити Ізраїль як агресора проти арабських держав, не здобули більшости голосів.

Росія домагалася безумовного виведення ізраїльських військ з окупованих територій, і ця резолюція далеко не дістала більшости двох третіх голосів. ОН має 122 члени.

Асамблея поділилася виразно в питанні, чи вихід Ізраїлю з окупованих територій має бути негайний і безумовний, чи має зажекати від згоди арабських держав покинчити стан перманентної війни з Ізраїлем.

Були дві резолюції. 43 держави голосували за югославською резолюцією, яка вимагала, щоб Ізраїль вийшов з окупованих земель безумовно. Рада Безпеки щойно тоді може подумати над іншими питаннями. 46 держав, в тому Канада, були противні югославській резолюції. Двадцять держав здержалися від голосування.

Резолюція Латинських американських держав вимагала, щоб Ізраїль вийшов з арабських територій та щоб покинчити воєнний стан, в якому обидві сторони є від 1948 р. Значить, щоб арабські держави визнали існування Ізраїлю. За резолюцією голосувало 57 держав, між ними Канада. Сорок три голосували проти резолюції і 20 здержалися від голосування.

Асамблея прийняла 99 : 0 голосами резолюцію Пакістану, що Ізраїль не має права діяти односторонньо й об'єднати Єрусалим. Ізраїль з місця відкинув резолюцію.

Дипломати тепер сподіваються, що дебати над середньосхідною кризою вернуться до Ради Безпеки.

КОРОЛЬ НА АВДІЄНЦІ У ПАПИ — Йорданський король Гусейн махає рукою з вікна свого авта, виїжджаючи з Ватикану після авдієнції у Папи Павла VI.

Папа прийняв Гусейна

Папа Павло VI прийняв на приватній авдієнції йорданського короля Гусейна, який обговорював кризу на Середньому Сході.

Поінформовані кола сказали, що Папа поновив домагання, щоб підчинити Єрусалим міжнародній контролі.

Гусейн закінчив двотижневу дипломатичну поїздку — до Об'єднаних Націй, Вашінгтону, Лондону, Парижу й Риму, щоб захищати арабську справу.

Уряд здусив повстання в Конго

У трьох містах східного Конґо вибухло повстання проти центрального режиму президента Мобуту. Урядове військо здусило револьту. В місті Букаву, головному місті багатої провінції Катанги, військо убило 60 цивільних осіб, з того сім европейців.

Повстання підняла частина війська при допомозі білих наємників, які приїхали кількома літаками.

Повстання є ділом колишнього прем'єра Чомбе. Його відсунули від влади, він утік до Еспанії й позаочно був засуджений на смерть. Тепер він у в'язниці в Алжирі.

КРЕМЛЬ СТУРБОВАНИЙ ПОЛІТИЧНИМИ НЕВДАЧАМИ

За інформаціями з Лондону і Москви, в СССР відбувається переоцінка совєтської закордонної політики. Кремль хоче знати, що пішло не так як слід зі старанно уплянованою ним стратегією на Близькому Сході. Водночас Москва робить перевірку своїх взаємин зі Злученими Державами, Кубою, Францією та членами комуністичного табору.

Подорожі совєтських лідерів (Косигіна, Подгорного) є власне частиною тієї операції шукання фактів.

Ненадійний вибух китайської першої термоядерної бомби, і що вона містить у собі для безпеки СССР в майбутньому, також грає важливу ролю в переоцінці політики.

Перед Кремлем стоїть питання, чи має він продовжувати політику, яка недописала в багатьох місцях, чи змінити її, очевидно непомітно.

Свіжі напади Китаю на совєтський провід і китайська термоядерна бомба кидають Кремль у дрож. Появилися навіть неймовірні здогади у комуністів, що Злучені Держави помагають Китаєві збудувати атомну зброю.

Якою буде далі політика Москви, це спірне питання. Одне виглядає певне — Москва не хоче війни зі Злученими Державами.

ЩО СКАЗАВ БРЕЖНЄВ

Брежнєв, провідник совєтської комуністичної партії, оборонив обережну совєтську політику на Близькому Сході.

Його промову вважають ще одним доказом, що Кремль розколовся в поглядах, скільки підтримки дати арабським державам.

Провідник партії Брежнєв сказав минулого тижня, що СССР поступив правильно, коли не вмішався militарно у шестиденну війну між арабськими державами і Ізраїлем. Він сказав, що в майбутньому СССР дасть арабам всяку допомогу — крім militарної.

Арабські провідники критикували СССР, що не поміг їм militарно в війні з Ізраїлем.

Совєтська фльота прибула до Суезу

Совєтські воєнні кораблі прибули до єгипетських портів Александрії і Порт Саїд.

Їх командант адмірал Молохов заявив в Александрії, що кораблі "є готові співпрацювати з єгипетськими збройними силами, щоб відбити всяку агресію".

Совєтська ескадра в Саїд має два літаконосці з ракетами, дві субмарини, протиторпедовець, судно для висадки на берег і тенкер. Чотири інші совєтські воєнні кораблі причалили до Александрії.

Адмірал Молохов сказав, що совєтська фльота буде тиждень стояти в Александрії й Єгипті і прибула на запрошення єгипетського уряду.

Відвідини совєтських воєнних кораблів вважають багатозначною подією в зв'язку з можливими новими militарними сутичками в зоні, де вже двічі нарушено перемир'я.

Єгипет згодився, щоб Об'єднані Нації післали своїх обсерваторів, які наглядали б вздовж каналу за перемир'ям. Ізраїль теж погодився на обсерваторів.

Західна Німеччина зменшує армію

Канцлер Курт Кісінгер заповів зменшення 461,000-ої західнонімецької армії, щоб уряд міг зрівноважити бюджети в чотирьох найближчих роках. Кісінгер не сказав, скільки війська буде зменшено, однак поінформована преса заповідає, від 40,000 до 60,000.

Західні армії в Европі втратять на силі навіть більше. Злучені Держави заповіли в травні, що вони вивезуть з Европи 35,000 свого війська із загального числа 225,000, а Британія сказала, що забере 5,000 із своєї 55,000 рейнської армії.

Знижка тариф і нові ринки

Угода забезпечує мінімальну ціну пшениці $1.95½

Міністер торгівлі Вінтерс і міністер фінансів Шарп спільно проголосили в парляменті виклад тирічних переговорів у Женеві, — угоду з справі знижки тарифів. Міністри заповіли що ця знижка тарифів дасть новий поштовх канадському господарству, створить більше зайнять, збільшить вивіз рільничих продуктів та може довести до знижки цін для консументів. Знижка буде відбуватися ступнево і вповні увійде в силу в 1972 р. Вона охопить канадський вивізний товар на суму $3,000,000,000.

В заміну, Канада знизить мито від спровадженого товару на суму $2,500,000,000. Усього товару Канада вивезла минулого року на суму $10,070, 766,000.

Мін. Шарп сказав, що женевські переговори це найважніші торговельні переговори у світовій історії і важко сказати, як великі можливості вони відкривають для Канади.

Угода між іншим забезпечує 21 центів мінімальної підвишки ціп за пшеницю Но. 1 Нортерн понад теперішню міжнародну пшеничну угоду, від 1 серпня цр. Світова торгівля пшеницею буде тою, що буде диктувати остаточну підвишку пшеничної ціни для прерійного фармера, однак нова вища межа означає вищу мінімальну і вищу максимальну ціну.

Західній фармер цією угодою забезпечений, що ціна його пшениці після 31 липня не може впасти нижче $1.95½ за бушель Но. 1 Нортерн (в канадських долярах).

Теперішня загарантована мінімальна ціна, на основі міжнародної пшеничної угоди, є 1.74½ (в канадських долярах) за бушель.

За тарифні концесії, які Канада дістала від інших держав, передусім від Злучених Держав, вона заплатила нижчими митами від імпортованого товару. Буде вільна торгівля яблуками, бруквою, кленовим цукром і сиропом, різними ягодами, насінням трав. Поза сезоном мито буде знижене від оночів і ярини.

ЗДА знизили свою тарифу від імпорту канадської худоби з 7% на 3½%.

Це тільки частина товару, який Канада буде вивозити або спроваджувати з різних держав за нижчим митом.

Роблін скасував би "примусову" суспільну опіку

Манітобський прем'єр Даф Роблін, кандидат на лідера консервативної партії й майбутнього прем'єра Канади, промовляв у Ванкувері на тему суспільної опіки в Канаді. Роблін виложив погляд, з яким певно погодиться східний капітал.

Роблін сказав, що Канада мусить мати суспільну політику, яка відповідала б потребам, якщо гроші з податків мають іти туди, куди повинні. Це було б лише ніж теперішня політика кидати грішми таким, що їх не потребують.

Мусимо уложити листу найпотрібніших видатків, щоб гроші з податків розбудовували майно Канади.

Це лише ніж примусова допомога, без уваги чи її хтось потребує, чи маєтково стоїть так добре, що її не потребує. Загальний, примусовий план здоров'я забирає прибутки з податків, замість щоб вони утворювали багатство краю.

Кожна людина це окремий випадок з різними потребами і треба розглядати його справу окремо — сказав Роблін.

Тиждень скоріше Роблін сказав у Джеспері, що він дораджує скасувати примусові (тобто загальні) соціяльні услуги, а тому також загальний план здоров'я.

Прем'єри обговорювали дальшу працю

Останнім державним актом королеви Єлисавети перед поворотом до Лондону було заприсяження десятьох провінційних прем'єрів в члени таємної ради (приві кавнсил). Церемонія відбулася в палаті генер. губернатора. Привікавнсил це почесне дорадче тіло, до якого також належать давніші й теперішні федеральні міністри. Однак це перший і єдиний раз, що членами ймено-вано також провінційних прем'єрів, з уваги на ювілей 100-ліття.

Після того в офіційній резиденції прем'єра Пірсона відбулася "при кавї" перша конференція прем'єрів на порозі 2-го століття Канади.

НДП за гарантовані ціни продуктів фарми

В Торонто відбулася крайова конвенція Нової Демократичної Партії, на якій поділено боротися за гарантовані ціни для фармерів і за скасування примусової арбітрації та судової заборони (диджонкшин) в робітничих диспутах.

Агрикультурна резолюція також пропонує акцію, щоб знизити кошти фармерської машинерії, пропонує крайову раду продажу фармерських продуктів (маркетінґ борд). Резолюція також закликає уряд помагати кооперативам, поліпшити плян обезпечення збіжжя на полі, допомогу фармерам, які кидають фармування, дорадже програму осушування й виправлення земель, щоб збільшити продукцію поживи для голодного світу.

Більше війська до В'єтнаму

Генерал Вестморленд, командант американських збройних сил у В'єтнамі, попросив більше війська. "Виграємо помалу, але виграємо", сказав генерал. Він має 464,000 американського війська і хоче 100,000 війська більше.

Вестморленд мав 14-годинну нараду з державним секретарем оборони Мекнамерою. Альянти сподіваються комуністичної офензиви в т.зв. здемілітаризованій полосі на півночі, де граничить Північний В'єтнам з Південним. Північний В'єтнам зосередив там п'ять дивізій регулярного й добре озброєного війська.

Здискредитований як воєнний герой

В Ізраїлі нова війна.

Ізраїльський прем'єр Леві Ешкол скритикував міністра оборони Моше Даяна і дав найбільше признання за перемогу Ізраїлю у війні з арабами генералові Ґіакові Рабінові.

Коротко перед вибухом війни Ешкол неохотно уступив під тиском і зробив Даяна, члена опозиційної партії, міністром оборони.

Даян повів Ізраїль до militарної перемоги у війні з Єгиптом 1956 р.

"Вступ Даяна до кабінету поправив мораль, однак кредит за перемогу належить шефові штабу генералові Рабіновї й урядові. Самохвальба одної людини (Даяна) — нечесна. Якщо буде вона далі тривати, ми будемо змушені зареагувати" — сказав Ешкол.

ІЗРАЇЛЬ І ВАТИКАН

В тому самому інтерв'ю Ешкол зробив мировий жест у сторону Ватикану в спорі за Єрусалим, тепер під ізраїльською владою.

Ватикан вимагає, щоб старий Єрусалим проголосити міжнародним містом. Ешкол сказав, що Ізраїль згодиться на "деякі контролькі права Ватикану над християнськими святими місцями".

Папа Павло VI вислав до Ізраїлю моніс. Анджелю Фелічі, ватиканського підсекретаря стану, для обговорення справи святих місць у старому Єрусалимі.

Коротки вістки

* **СІБіСі** коштує канадців $5.90 на особу в фіскальним 1966-67 році. Витрати корпорації винесли $154,340,599, 25 мільйонів долярів більше як попереднього року.

* **През. де-Ґоль** прибуде 23 липня до міста Квебеку на п'ятиденні відвідини в Канаді. Відвідає п'ять квебекських центрів, включно з Експо, і Оттаву.

* **У зв'язку** із 100-літтям Канади 90 канадських визначних громадян відзначено новим Орденом Канади: 35 старших віком відзначено як Компейонс оф ди Ордер, а 55-ох нагороджено Медалею Заслуги.

* **10,000** робітників одної з електричних компаній, що вийшли на страйк 21 травня, вернулися до праці. Вибороли 8 проц. підвишки в контракті на три роки.

* **Тоді як** у стейтових провінціях посуха, 400 онтерійських фармерів навколо Ребфорд, 40 миль на північ від Торонто, мають 50 проц. втрат від дощів. Майже всі не мають асекурації й поріщили зверпутись до уряду за відшкодуванням.

* **Александер** Шелепін, давніше голова совєтської секретної поліції і здавна кандидат на найвищу позицію в СССР, усунений на безсильний пост голови совєтських робітничих юній. Усунено також його прихильників з важливих посад. Це вислід боротьби в Кремлі за владу.

* **Саудська** Арабія хоче знести заборону вивозу нафти до Британії. Радіо Мекка сказало, що нема доказу, що Британія: Злучені Держави і Західна Німеччина підтримували Ізраїль у війні від 5 — 10 червня.

* **Ген. Даян**, міністер оборони Ізраїлю, сказав в інтерв'ю в Франкфурті (Зах. Німеччині), що він не завагається порадити своєму урядові воювати з Росією, якщо совєтське військо було б коли вжите проти Ізраїлю. Він сказав, що є можливе, що совєтське військо може боротися разом з арабами в майбутній війні, бо з арабських воїяків мала користь у війні з Ізраїлем.

* **В південній Японії** згинуло 210 людей серед повені, 134 пропало і 443 було поранених.

* **У Східній Німеччині** згинуло 109 осіб наслідком зударення двох поїздів. Між убитими є 44 дітей.

* **Росія** доставила Північному В'єтнамові наймодернішу зброю проти танків. Ця гармата може пробити 11 цалів сталі і перед нею не може встоятися ніякий танк.

* **Ізраїльські** протилетунські гармати 11 липня зустрілися єгипетський літак совєтського виробу над Синайською пустинею.

* **Великий** вінніпезький щоденник "Фрі Прес" відмітив 6 липня 93-річчя свого існування.

* **Совєтський** прем'єр Косигін так собі сподобав поліційне забезпечення під час конференції з през. Джансоном у Глесборо, що з вдячности післав офіцерові стейтової поліції в Нью Джерсі шість пляшок водки і шість слоїків кав'яру.

У СХІДНІЙ НІМЕЧЧИНІ, недалеко міста Дінгенведінґен, зударився особовий поїзд з троком, що віз нафту. В катастрофі згинуло 79 осіб, серед них багато дітей. Поранених і потерпілих було 54.

РІДНА МОВА І ДВОМОВНІСТЬ (1)

Пантелеймон КОВАЛІВ

Питання рідної мови завжди стояло в центрі уваги дослідників національного питання. Стало вже незаперечною істиною, навіть аксіомою, що тільки рідна мова може забезпечити культурний розвиток нації. Адже нація тоді тільки стає нацією, коли вона свою національну культуру творить рідною мовою.

І

Французький історик літератури Гастон Паріс пише про рідну мову: «Зв'язки думки та вислову її такі великі й тісні, що зміни в народові мову — це те саме, що перемінити йому душу». Бельгійський письменник Ван-Беерс пише, що «рідна мова — це найважливіший чинник для розвитку духового життя людини. Ті народи, що досягли національної свідомости, дуже дорожать своєю мовою, як дійсним, природним і дорогоцінним народним скарбом, надбанням колективною духовою діяльністю великої кількости попередніх поколінь. Позбутись народові мови — це означає стати духово вбогим, збіднити до краю».

Про значення рідної мови в історії життя народу відомий педагог К. Ушинський пише таке: «Покоління народу приходять одно за одним, але наслідки життя кожного покоління лишаються в мові — в спадщину нащадкам. До скарбниці рідного слова складає одне покоління з другим плоди глибоких сердечних порухів, плоди історичних подій, міркування, погляди, сліди пережитого горя й пережитої радости, — одно слово, весь слід свого духового життя над народ дбайливо зберігає в народному слові. Мова — найважливіший, найдостатніший і найміцніший зв'язок, що з'єднує віджилі, живі й майбутні покоління народу в одно велике, історичне живе ціле. Вона не тільки виражає собою життєість народу, але й саме це життя».

Письменник Панас Мирний про рідну мову пише: «Найбільше й найдорожче добро в кожного народу — це його мова, ота жива схованка людського духу, його багата скарбниця, в яку народ складає і своє давне життя, і свої сподівання, розум, досвід, почування».

Сучасний український письменник В. Антоненко-Давидович пише: «Мова — не тільки засіб спілкування людей між собою, не голісінька форма, що обволікає думку, а й частка цієї думки, відображення складних процесів життя людини. Подібно до того, — пише він далі, — як мова кожної окремої людини має свої індивідуальні риси — з багатою чи бідною лексикою, з уподобаними словами й зворотами, з простою чи складною синтаксичною будовою речення, — так і мова цілого народу має виразні національні риси, що позначаються не тільки певними правилами творення окремих звуків у слова, а й вбирають у себе цілий комплекс емоційних понять».

Ще далі: «Краса і сила рідної мови таїться не в її фонетичних перевагах і, поготів, не в її привілейованому, зверхньому становищі супроти інших мов, якщо ще десь трапляється, а у здатності вплинати на почуття людини, будити в ній хороші, благородні почуття, змушувати брати найтонші струни людської душі».

І далі зазначає: «Людина, що байдуже ставиться до своєї мови, — не вміє любити свій народ, який народив її, не любить тієї землі, що живить її, не любить найдорожчого з кожної людини, за що, за рідні матері, до тих пір, де бігав малим, до тієї старої верби на леваді, під якою вперше в житті поцілував кохану дівчину, а далі вже поширюється на любов до всієї країни».

Далі, перейшовши до української мови, пише: «Отож і краса рідної мови взагалі і нашої української зокрема полягає не в мелодійності звуконаголосів, не в пісенності, а в тому, чим вона є для народу, як вона може діяти на душу окремої одиниці з цього народу». І рекомендує: «Треба вміти якнайкраще передавати свою думку рідною мовою, широко використовувати її лексичне багатство, різноманітні синонімічні нюанси, доцільність і влучність фразеологічної палітри живої народної мови, стежити за правильним вислоювланням слів. Це обов'язок кожної культурної людини».

ІІ

Українські вчені і письменники XVII — XVIII стол., що за мову освіти й культури вважали мову латинську й церковнослов'янську, не залишили нам ні одного високомистецького твору. Тимчасом, починаючи з XVI стол., проста народна мова буйним квітом розцвіла в літературу й науку мову і дала нам прегарні зразки мистецької творчости.

Квітка-Основ'яненко писав твори українською і російською мовами, але видатним став тільки українським письменником. Шевченко, що писав українською мовою, показав усю глибину своєрідної сили й тим воскресив в історії особу українського народу, а разом з тим закріпив за ним вільний і самостійний орган вираз думки — його мову, на яку український народ може розраховувати як на твердо основу свого самостійного культурного життя серед інших народів світу.

Одно слово, рідна мова кожного народу і зокрема українського народу — це живий символ його збірної особи, його духового життя та його творчого генія.

ІІІ

Як відомо, В. Сімовичсклав свою «Граматику української мови», де він уєдиняє вбачає закономірність, що відзрізняється від закономірности інших мов. Навіть кожне фонетичне явище в граматиці В. Сімовича має свою закономірність, що спирається на матеріялі класиків українського письменства й української народної мови. Навіть таке, здавалось би, дрібне явище, як скорочення ся в ць при дієсловах, у граматиці Сімовича підводиться під закон українській, ніж у російській мові. В. Сімович встановлює тут закономірність у чергуванні в певних умовах повної форми з короткою, підкреслюючи гнучкість, гармонійність української мови, якої не мають інші слов'янські мови. Під цю гармонійність він підводить навіть різнобіжне вживання форм **немає — нема:** «**Нема** на світі України, **Немає** другого Дніпра» (Т. Шевченко).

Видатний український історик М. Грушевський питанню рідної мови присвятив ряд праць. Розуміється, М. Грушевський мови, як теоретиком цього питання, не був лінгвістом. Його теоретичні думки виникали на грунті живої дійсности, життя української нації, позбавленої в умовах російського самодержавія права на рідну культурну мову, на університетську освіту цією мовою. З болем у серці відчував М. Грушевський ту велику культурну втрату, яку мав український народ, маючи на своїй національній території кільканадцять державних, але не рідних університетів та інших вищих шкіл з нерідною мовою викладання.

Але викладання українських дисциплін, незалежно від мови викладання української мовою — дві різні речі, яких ніяк не можна змішувати. Поперше, — це постулят не тільки українській, але й загальнонаукові; по-друге, — це вимога українського національно-культурного розвитку. М. Грушевський ставив це як аксіому. «Кожний українець, — писав він, — що усвідомлює національно-культурні інтереси свого народу, повинен у принципі стояти за те, щоб в університетах України всі курси університетської програми викладались українською мовою».

Але цього мало. М. Грушевського цікавило питання українських мов в українській освіті взагалі, бо без цього не можлива й університетська освіта. Рідна мова в шкільному навчанні — це основа нормального розвитку дитини, того розвитку, що його ніяк не може забезпечити чужа викладова мова. Дуже помилюються ті батьки, — писав М. Грушевський, — що починають учити дітей чужою мовою. Вони, самі не розуміючи того, чинять дітям велику шкоду насамперед щодо їх розумового розвитку, не кажучи вже про те, що виховані чужою мовою діти втрачають вельке національне почуття, любов до рідного слова, до рідної культури, бо це почуття, ця любов прищеплюється тільки рідною мовою. І не дивно, — писав він, — що українське населення має менше користи від нинішньої народної школи, ніж населення великорусське. Що наслідки шкільного навчання серед нього значно нижчі, і рецидив неписьменности проявляється в жахливих розмірах».

Не дарма писав проф. І. Огієнко: «Хто рідну мову забуває, той стає чужинцем для своєї нації». «Рідної мови найсильніше навчаймось за перших дитячих років своїх. Що мати з молоком теплих перс своїх передає нам, те й помершо ми в світ. Цєто, всі свідомі українки мусять якнайбільше вчитися рідної мови і своє знання передавати дітям». Це далі він пише: «Мова — це душа народу. Чисто мовою говорить, чуйно її любу носиш. З мовою зв'язана рідна культура, вікова рідна традиція, ціле рідне життя. Хто не говорить українською мовою, той душі української не має».

ІV

Прекрасною ілюстрацією того, що таке рідна мова і яку трагедію переживає учень, якого навчають нерідною мовою, може служити оповідання С. Васильченка «Перед». де учень ніяк не міг вимовити по-російському «перепелята», а тільки по українському «перепелината». Слово «мясо» він вимовляв тільки «мясо». А російську фразу «учитель в классе беседует с детьми» він пояснив учителеві в класі збіднів з дітьми».

І автор каже про бідного Романа: «Почалося щось чудне діятися з Романом: дома й на вулиці — Роман як Роман, а в класі Романа всі за дурня мають. Догадується він, що с тут якась кривда, а яка саме — не розуміє, тільки на вчительку серце має».

Таких «Романів» на Україні було багато. Вони в житті виявляли великі здібності, а в школі їх «за дурнів мали», бо важко їм було зректися рідної мови й вимови, значення слів і цілих фраз.

Або ще другий приклад, що його подав в своїх спогадах О. Лотоцький, коли його маленька донька Оксана, слухаючи російською мовою казочку «Три свині», ніяк не могла зрозуміти в и р а з у «Шутка-ли!» в значенні «Чи ж не диво». Дитина розуміла цей вираз як дісслово і все допитувалась: «Як то вони шутками?»

o

Появилось нове видання українського катехизму

(УПВ, Рим) Для тих, що ждуть катехизму українською мовою — таких людей у нас багато — добра новина: в Римі появилось нове видання п.з. «Катехизм християнської віри для молоді і старших», як ч. 2-3 «Богослужбових і богомільних писань верховного архиепископа а-митрополита».

Як Блаженніший Йосиф згадує у вступі, книжку видано «на бажання наших Преосвященних владик, духовенства й вірних». В основу нового видання лягла «видана Галицьким митрополитом книжка «Божа наука». Однак її перероблено й доповнено відповідно до постанов II Ватиканського Собору. Цим вона не перевищає ті чужомовні катехизми, які обмежуються до сухого подання християнської релігії у формі довгого ряду запитів і відповідей.

Новий український катехизм намагається поєднати навчання християнської віри з пізнанням Св. Письма та з поясненням Символа віри. Катехизм поділений за 12 членами Символа віри, а кожний член получений з пізнанням частини Св. Письма, починаючи від Старого завіту, а кінчаючи на Новім. Наприкінці кожного розділу подано основні відомості з християнського віровчення у формі відповідей на питання. Ці відповіді є практичним висновком з тієї частини Святого Письма, яку читач уже знає.

Видання має дуже багато кольорових ілюстрацій невеликого розміру. Є також 16 кольорових вкладів на цілу сторінку, що зображають різні місця Святої землі.

Подані в книжці також щоденні молитви: християнську і церковнослов'янською мовою. Є теж літургійні та церковні пісні з нотами (є всі пісні Служби Божої).

Гарне видання має 240 сторінок. Ціна приміркна: 3.50 дол.

Голова ЛУКЖ відбуває поїздку по Бразилії

Голова крайової управи ЛУКЖ Ірина Павликовська відбуває тепер поїздку по Бразилії, відвідуючи українські жіночі організації. Вона хоче також зблизька приглянутись праці катехиток в українських католицьких громадах Бразилії.

До Бразилії І. Павликовська поїхала як представниця СФУЖО (Світової федерації українських жіночих організацій). 24 і 25 червня в місті Куритіби відбулася конференція складових частин СФУЖО Південної Америки. Велика заля Хліборобсько-освітнього союзу два дні була повна. Крім 50 делегаток з Бразилії, декількох з Аргентини та інших країн, участь у конференції брала значна кількість жінок-гостей.

Проф. Ольгу Горачук вибрано на заступницю голови СФУЖО на південноамериканські країни. Крім канадської гості І. Павликовської, з доповідями виступали делегатки Бразилії й Аргентини. На конференції обговорено напрями і конкретні способи діяльности українських жіночих організацій; зокрема багато уваги приділено справі виховання української молоді.

Вітаючи канадську гостю І. Павликовську, курітібська газета «Хліборіб» висловлює надію, що перша конференція представниць українських жіночих організацій Південної Америки пожвавить і підвищить їхню діяльність, передусім виховну. «Про цю конференцію, безперечно, будуть знати і на українських землях».

Світову федерацію українських жіночих організацій створено 1948 року. Її складовими частинами є теж південноамериканські організації українського жіноцтва.

o

ПРИВІТИ І РЕЗОЛЮЦІЇ

першої конференції складових частин Світової федерації українських жіночих організацій (СФУЖО) Південної Америки

ПРИВІТИ. З приводу ювілейних річниць 75-річчя українського поселення і 50-річчя Української національної революції учасниці конференції:

— вітають увесь український народ зокрема посестер в Україні;

— вітають українські Церкви обох віровизнань, які є осторою не тільки релігійно-моральною, а й національного життя;

— вітають СФУЖО — душу й мозок, координатора і дорадника організованого життя українського жіноцтва, повністю оцінюючи великої ваги проболему СФУЖО працю, одним з показників якої є саме ця зустріч українок південноамериканських країн;

— вітають Хліборобсько-освітній союз з приводу 45-річчя його заснування і висловлюють признання за великі і корисну для добра української громади в Бразилії.

РЕЗОЛЮЦІЇ. Учасниці першої конференції складових частин СФУЖО Південної Америки:

- з великим задоволенням відзначають виняткову жертєздатність українських поселенців Бразилії, зокрема жіноцтва, що зберегли свою мову, мову й культуру;
- повністю солідаризуються з ідейними основами діяльности СФУЖО і висловлюють глибоке признання за проболему працю в напрямі об'єднання українських жінок у вільному світі і скерування їхньої діяльности в спільне русло для добра України;
- підтримують дотеперішню діяльність українських жіночих організацій у Південній Америці для розбудови церковного і громадського життя української спільности і для духового зростання країни поселення та доручають поширити організаційні клітини в місцевостях, де ще їх нема;
- висловлюють бажання, щоб існуючі в Бразилії українські жіночі організації працювали спільно у всіх важливих справах;
- заступництва голови СФУЖО має обов'язок опікуватися всіма жіночими організаціями Південної Америки і давати їм моральну допомогу;
- закликають українське жіноцтво і жіноцтво українського походження плекати українську мову, пісню, мистецтво та зберігати українську культуру і традиції;
- слід докласти якнайбільших зусиль для збереження української молоді для національної ідеї й мети;
- треба заохочувати молодь здобувати вищу освіту і водночас вивчати українську мову, дбаючи про її престиж між мовами світу;
- більше уваги треба приділяти справі суспільної опіки і з цією метою при Хліборобсько-освітньому союзі створити відповідний відділ. завданням якого було б познайомитись ближче з потребами етнічної групи та в міру змоги задовольнити їх;
- підтримують заходи у справі проведення Світового конгресу вільних українців і палко вітають ідею всесвітнього об'єднання українців;
- підтримують ухвалу СФУЖО провести сесію жіноцтва в час світового конгресу.

МОТРЯ

Історична повість (10)

БОГДАНА ЛЕПКОГО

«Встань!» — велів йому гетьман. «Принеси з моєї спальні той хрест, що його Хмельницький зі зборівського походу привіз!» — а звертаючись до товариства говорив: «Ще раз питаюся вас, чесні і славні пановне товариші мої, чи це ваше свідоме бажання, чи це хотіння ваше, за яке ви готові постояти явно і славно, не жалуючи ні майна, ні добра, ні навіть життя свого?»

«Не пожалуємо нічого, щоб постояти за права наші, за волю й за славу України».

«Можу числити на вас?»

«Як на себе самого. Не опустимо тебе до смерти, так хай нас Господь Бог не опускає в важку годину скону».

«Сталося!» — сказав гетьман і підняв дерев'яний, гарно різьблений, гуцульським способом багато оздоблений хрест угору: «Кличу всемогучого Бога на свідка, во Трійці святій всюди сущого, і Матір Божу, заступницю нашу, і святого Михаїла, опікуна лицарського українського, кличу й заприсягаюся перед вами і перед будучністю народу нашого, спокониву вольного, а тепер у ево.

«Сталося!» — сказав гетьман і втомлений повалився у крісло.

* * *

Крізь серця прорізані у віконницях гетьманської спальні, вибігали й клалися на дошку здовж валу вузькі смуги світла, ніби довгі, блискучі шпильки.

Вартовий сердюк, що цією дошкою ступав туди й назад, вибиваючи сильно чобітьми, щоб було чути, що він не всиув, за кожним разом розсав жмурив очі, перетинаючи ті світляні смуги.

Це бентежило його.

«Гетьман не спить» — говорив сам до себе, — «і чого б то йому не спати? Повечерявши смачно, попив доброго вина, постіль м'яка, самі лебедині пухи, коли б так на мене, то і рідний батько не добудився би. Мені, щоб де в сіно заритися, або й так, на муравні, на бурці, то спав би, а його й на пуховиках сон не береться».

Доходив до вартової будки, повертався цілим оборотом уліво і вважаючи, щоб не зсунутися з дошки, дальше йшов, вистукуючи ногами.

«В кого совість чиста, в того й сон здоровий... Наш гетьман, кажуть, чортові душу запродав... Або я знаю?... Так говорять. Може, вороги таке придумали, бо в нього ворогів, як на голові волосся... Кажуть, зовання собі тримає, той його якимись мастями смазує і від того його тіло не старіється. Жінки липнуть до нього, як мухи до меду, а він не дуже то й підтаняється від них. Любить, кажуть, жінок. Та як їх не любити?»

Вартовий сердюк згадав своїх знайомих дівчат у рідному селі.

«То ж то ніч!- сказав і почикав головою. «Гарна ніч. Дощик потішив землю і тепер знову погода».

А дійшовши до другої будки проти другого угла гетьманського двірця повернувся цілим оборотом у право й дальше думав.

«У нас, на Полтавщині, ще кращі ночі від тутешніх. Куди куцому до зайця! В нас, як визвіздиться небо, як запахнуть липи, як дихне скошеним сіном від левад, то хоч минайся. Кудись тебе пре, кудись тобою гонить, спокою собі знайти не можем. А дівчата!» — і він кріпко притис довгий і важкий кріс до серця.

Зітхнув... «Ту! Отсе моя дівчина, отсе моя дружина, мабуть до суду-віку. Нині на варті стій, а завтра може в бій, такий свій мій! Гіркий світ мій!»

Наразі ото його зверпулося на одно з серць, прорізаних у дерев'яний, густо цвяхований віконниці.

«Не знати, чи попав би я туди кулею?... Мабуть попав би...»

І якийсь дивний голос нашіптував йому: «Ану спробуй! Може хова н ц я вб'єш, а може і... його... Не поставлять тебе більше на варту, не пожеруть у похід, підуть у свою Полтавщину і не кріс тулитимеш до серця, а кого схочеш... спробуй!»

Вартовий перехрестився і сплюнув на ліво, бо на право не годиться, з правого боку ангел хоронитель стоїть, а з лівого підкрадається чорт.

«Також гадки!» — говорив, ще сильніше вистукуючи чобітьми, ніби хотів відстрашити чорта. — «Також гадки! Пек та цур йому!

Може той самий, що його мастями з ящірок мастить, до мене з такими гадками підступає.

Нема дурних, небоже! Важкі тепер часи, то правда, але старі люди говорять, що за попередніх гетьманів ще куди гірше було. Тепер, правда, багато козаків у далекі походи женуть і чимало їх гине, але в краю такої різанини нема, як за руїни бувала. Гетьман лад тримає і коли б не московські постої та не ті здирства, що вони спокійним людям чинять, то може б за його регіменту і в нас було, як у людей. Чи запродав він свою душу чортові, чи не запродав, то це не наша річ, а його, але щоб раз яким способом отих московських чортів позбувся, то було би гаразд. Ще й як!»

І вартовий дальше ступав, вилускуючи ногами, як баба на річці пранником. «Нині на варті стій, а завтра може в бій, такий світ мій!»

* * *

Над гетьманським садом блідла темна синява небес, мерклі блискучі зорі і крізь густі пні дерев мерехтіла золота заграва.

Повівав поранній холодок.

Гетьман не спав.

Розпрощавшися зі старшинами, може ще з годину розмовляв з Орликом, прикидаючи, що й до кого має завтра написати і до підпису йому предложити.

Орлик так якось пильно приглядався до нього, заглядав у душу, ніби вперше бачив його. Це справжній орлик, з нього колись може вибиться орел.. Чи не догадується він чого? Листи шифровані читає... Може звірити йому, може поставити його так, як колись біля Богдана стояв Виговський?... Ні це не час... Ще й сам гетьман не знає, що зробить. Але зробить те, що зробити треба, бо тепер з наміченої дороги не зійти...

На чотирокутнім дубовім столі, з крученими ногами, накритім, перським узористим ковром, за який можна було гарний хутір купити, лежало декілька рукописних зшитків, у пергамінових переплетах. Козацькі хроніки, мемуари і колія переяславського й нидрусівського договору.

Гетьман переглядав ці важні історичні документи, роздумуючи над кожним пунктом. «І тут гаряче, і там боляче», — сказав потираючи бліде чоло рукою.

— «Поставив нас Господь на порозі з Азії в Европу, поклав їх, як залізо між молот і ковало—кують. Аж іскри з того заліза летять. Важкий талан!... Особливо тепер, коли таких двох ковалів появилося у світовій кузні, як Карло і Петро. Один геніяльний варвар, а другий фантастичний герой. Обидва хочуть підбити весь світ і перетворити його на свій лад. Обом сниться Олександер Великий, одному може й Тамерлян. Оба молоді, Мазепа поміж ними, як батько... Нова мітла гостро мете, але й змітується скоро... Петро п'є, туляє, у його падуча недуга, кажуть, що ще й другу із заграниці привіз, французьку; головою трясе, хвилини спокійно не всидить, ніби чорт у нього вселився... не буде йому довгого життя. До того він не воює. Він так воює, як зуби рве і мерщів поре, — аби скорше. Карло вожд, якого світ давно не бачив. Більший від Валенштайна, справжній герой. І генерали у нього які, а які вірні, військо за ним в огонь і воду піде...

Треба дуже уважно приглядатися до того великого двобою і в мент, коли доля перехилюватиме успіх на бік одного з них, і собі перейти туди.

ПРИЗНАЧИЛИ АДМІНІСТРАТОРА ПІТСБУРЗЬКОЇ ЄПАРХІЇ

ЄПИСКОП МИКОЛАЙ ЕЛЬКО ПИШЕ ЛИСТА З «ЗАСЛАННЯ»

Апостольський престіл призначив о. шамбеляна Едварда Росака адміністратором Пітсбурзької епархії. Єпископ Миколай Елько, 58 років, ієрарх тієї епархії, далі залишається в Римі, і невідомо, коли вернеться додому.

Ватиканський щоденник «Ль'Оссерваторе Романо» 3 липня вмістив коротке повідомлення про призначення нового апостольського адміністратора Пітсбурзької епархії візантійського обряду «седе плена». Цей латинський термін значить, що титул Пітсбурзького епарха далі належить єпископові Елькові, хоч епархією керує вже не він, а адміністратор, який досі був єпископом (генеральним вікарієм).

Вашінгтонське католицьке пресове бюро Ен-Сі 7 липня повідомило, що єпископ Елько від грудня минулого року перебував в Римі, де Східна конгрегація, «як кажуть», розглядає «скаргу бл. 35 священиків Пітсбурзької епархії». Того ж дня, коли опубліковано повідомлення про призначення апостольського адміністратора, Папа Павло VI прийняв Владику Миколая Елька. Римському кореспондентові вашінгтонського пресового агенства єпископ сказав, що він не може давати інформацій про його справу ні про авдієнцію в Папи. Пітсбурзькою епархією новий адміністратор керує «тільки тимчасово», — сказав єпископ, який ще не знає, коли повернеться до ЗДА.

Пітсбурзька епархія, одна з двох т.зв. карпато-руських у ЗДА, має бл. 220,000 вірних, в тому бл. 50,000 у Клівленді. Саме тому газета «Клівленд Пресс» зацікавилась справою єпископа Елька, колишнього пароха однієї з клівленських «карпато-руських» парафій. Названа газета вмістила декілька статтей, одержавши інформації від єпископа Елька та інших людей. «Клівленд Пресс» мала телефоничну розмову з єпископом; один з редакторів тієї газети, в час поїздки по Італії, мав розмову з ним. Наконець єпископ написав довгого листа до клівленської газети, нарікаючи на римське «заслання».

Єпископа Елька закликали до Риму 9 грудня в наслідок скарги 37 священиків, які обвинуватили його в «автократизмі» і самовільній «модернізації» літургії й обряду. Два священики потім узяли назад свою скаргу. Пітсбурзький ієрарх не тільки дозволяв відправляти Службу Божу по-англійському, а й наказав замінити старослов'янську мову новою англійською та усувати іконостаси з церков.

Перед Великоднем Владика Миколай написав посланія до духовенства й вірних епархії; на жаль, послання не було читане в церквах, — сказав він. Пітсбурзька єпархія ділиться на 4 деканати (округи) і 90 парафій. Вона має 2 монастирі, 2 школи, 2 шпиталі, 2 сирітські захисти, 2 старечі доми, 2 літні табори, 2 часописи, 2 радіопрограми і 2 телевізійні програми.

Єпископ Елько народився 1909 р. в Пітсбурзі, висвячений 1934 р., єпископом 1963 р. Він знає 7 мов.

Ватикан не подав причини, чому єпископ Елько не може повернутися до Пітсбурга.

З НОВИХ ВИДАНЬ

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ
М. АРКАСА

Популярну «Історію України — Руси» Миколи Аркаса перевидано фотомеханічним друком у Вінніпезі.

Це друге, доповнене видання, що появилось у Кракові 1912 року. Книжка має 432 сторінки, мапи і багато світлин. Ціна примірника у твердій оправі: 7.25 дол. з пересилкою.

Замовлення приймає: Z. Kondratiuk, 497 Furby St., Winnipeg 2, Man.

NEVILLE WORLD TRAVEL SERVICE

НЕ ПРОПУСТІТЬ ДОБРОЇ НАГОДИ!

Корабель АЛЕКСАНДЕР ПУШКІН МОНТРЕАЛЬ — ЛОНДОН — ЛЕНІНГРАД

ВІДПЛИВАЄ — 30 квітня, 1 червня, 4 липня, 8 серпня, 10 вересня, 12 жовтня.

ВІЗИ ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ — На візи, щоб відвідати села, треба почекати від 6 до 10 місяців.

ВІЗИ ДЛЯ ТУРИСТІВ — протягом п'яти днів.

Нові низькі ціни прогоду — Заощадіть до $250.00 літаком або морем

У СССР — безпосередні агенти

Можете сплатити пізніше — 10% завдатку.
Тільки $32.00 процентну на рік від $1,000.00.

Замовляючи квиток у нас, ви не платите більше.

За докладнішими інформаціями звертіться до

Kathy Sprague, Maurice Miles or Bob Neville

NEVILLE
World Travel Service Ltd.
Professional Bldg., 10844 Jasper Ave., Ph. 429-3374 (formerly Westmount Travel Service)

НАЙКРАЩИЙ В ЕДМОНТОНІ

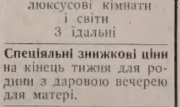

16 поверхів в середмісті Едмонтону
100 Ave. — 107 Вул.
люксусові кімнати і світи
З їдальні

Спеціяльні знижкові ціни на кінець тижня для родини з даровою вечерею для матері.

догідний для мітінгів — бенкетів — конвенцій —
ТЕл.: 429-2861

Нехай буряни не крадуть вашого збіжжя

ВИНИЩУЙТЕ ЇХ, ПОКИ ЗБІЖЖЯ НЕ ПІДЕ В КОЛОСКИ

БУДЬТЕ ГОТОВІ НИЩИТИ ВЧАСНО — ПОГОВОРІТЬ З НАШИМ АГЕНТОМ

ЗА НАЙНИЖЧИМИ

ЗБУТОМ ЗБІЖЖЯ — ХЕМІКАЛІЯМИ — СКРОПЛЮВАННЯМ — ХЛІБОРОБСЬКОЮ УСЛУГОЮ

Повністю звертайтись до Піонера

PIONEER GRAIN COMPANY LIMITED
REGINA WINNIPEG CALGARY 90

Відвідують албертські відділи ЛУКЖ

Три представниці спархіяльної та крайової управи ЛУКЖ 9 липня відвідали відділ жіночої організації в Лак Ла Біш в Алберті.

Протягом найближчих місяців едмонтонські представниці плянують поїздку до осьох цих відділів: неділя 30 липня — Лойдмінстер (збори 7.30 веч.), понеділок 31 липня — Верміліон і Філеліті (збори 7.30 веч. у Верміліоні); вівторок 1 серпня — Інішфрі-місто, Інішфрі-фарми, Ренфурлі, Бучач (збори 7.30 веч. в Інішфрі-місті); середа 2 серпня — Вегревіл (збори 2 год. пополудні); середа 2 серпня — Мондер (збори 7.30 веч.); четвер 3 серпня — Чипман, Гіллярд-місто, Гіллярд-фарми (збори о 2.30 попол. в Чипмані); четвер 3 серпня — Лемонт, Скаро, Восток, Ст. Майкел (збори о 7.30 веч. в Лемонті); неділя 6 серпня — Новий Київ, Левой (збори 2 год. попол. у Новому Києві); неділя 6 серпня — Дервент (збори 7.30 веч.); понеділок 7 серпня — Мирнам, Бовелон (збори 7.30 веч. у Мирнам); вівторок 8 серпня — Ту Гіллс, Плейн Лейк і Моркемб (збори 7.30 веч. у Ту Гіллс).

Неділя 10 вересня — Равнд Гіл, Гей Лейкс (збори 2 год. попол. у Равнд Гілл); неділя 10 вересня — Кемровз (збори 7.30 веч.); неділя 17 вересня — Торгілд (збори 2 год. попол.); неділя 17 вересня — Радвей, Редвотер) (збори 7.30 веч. у Радвей); понеділок 18 вересня — Смокі Лейк (збори 2 год. попол.); понеділок 18 вересня — Вильна, Стрий (збори 7.30 веч. у Вильні); вівторок 19 вересня — Гледон (збори 2 год. попол.); вівторок 19 вересня — Ст. Павль (збори 7.30 веч.); неділя 1 жовтня — Летбридж (збори 2.30 попол.); понеділок 2 жовтня — Калгарі — 2 відділ (збори 2.30 попол.); понеділок 2 жовтня — Калгарі (1 відділ) (збори 7.30 веч.).

МІЖ НАМИ КАЖУЧИ

Жидівсько-арабська війна

Говорить Гриць Зозуля:

Як сно вібухнула война между жидами і арапами, то я мав таку сирйозну розмову з кумпаном у фабрицї, Семом.

— Гурай, Грегор, наші б'ют!

— Єкі наші, Сем?

— Мерикани.

— Кого ж то, Сем, вони б'ют?

— Арапів!

— Тьфу ? Та то жиди б'ют...

— А жиди, Грегор, не наші?

— Мої нє!

— То ти, може, арап?

— Я юкренієнз.

— О, то ти з тих сирийдзів?

— Апсолютни жи нє. Ми нич з тим не масмо...

— Ти, може, нютрал?

— Децрайт!

— Ти с нютрал і тримаєш з арапами, ск ми с нютрал і тримамо з жидами?

— А хто то — ми?

— Нє?

— Нє!

— Чому?

— Бо тому!..

— О, то ти тримаєш руку з тим рашіст, жи в Об'єднаних Нанціях, Федоренком?

— Я з ним не тримаю, але він нє с рашіст.

— А хто він?

— Юкренієнз.

— О, то він ваш?

— Та борони, Боже!..

— Вейт а минут! Він юкренієнз, і ти юкренієнз...

— Децрайт!

— Він против жидів за арапами, і ти с против жидів за арапами! То ви є одно!

— Не є одно, бо він комуна!

— А арапи, жи ти за ними тогнеш, не комуна?

— Пів-на-пів.

— А ти?

— Хрест свстий! Я против комуни!

— З жидами?

— Що то, то нє!

— А що ти маєш против жидів?

— Нич не маю! То вони мают против нас.

— Що мают?

— Або я знаю...

— Єк не знаєш? Мусіло шос бути!..

— Тото видиш, Сем, ще за Хмельницкого...

— Єкого Хмельницкого? Невер герд.

— Бо то вже більше, ск триста років з гаком...

— Триста років?

— Триста.

— Що триста років має до нині? Тоди ше Ізраелю не було на світі!

— Не було.

— І арапи не знаю ци були?

— Були. Арапів і турки-бісурмени, жи фурт наш нарід воювали і бідних невольників тримали в пивниці.

— Єких невольників?

— Наших.

— Мериканских?

— Нє, юкренієнз!

— То вони, арапи, були против вас?

— Апсолютни.

— Ну?

— Та ну.

— Тьфу!..

— Чого плюєш?

— Бо або ти, Грегор, є крейзі, або з мене вар'ята робиш!..

Обернувси і пішов до своєї роботи.

«Лис Микита»

Український мистець виконав погруддя Павла VI

Папа Павло VI прийняв дарунок вінніпезького скульптора Леоніда Молодожанина, який виконав погруддя теперішнього Вселенського архієрея.

Над цим твором Л. Молодожанин працював декілька місяців.

Вручення дарунку Папі відбулося у присутності кард. И. Сліпого.

ОТТАВСЬКЕ ЗВІДОМЛЕННЯ

Хто буде наступником Діфенбейкера?

М. СТАР КАЖЕ, ЩО СПИНИТЬ ІНФЛЯЦІЮ

Норман Кембел
«Кан. сцена»

Атмосфера непевности сповивас суперництво за пост керівника прогресивно-консервативної партії. Від 6 до 9 вересня в Торонті відбуватиметься з'їзд тієї партії, який буде найбільшим політичним збіранням в історії Канади.

Лише два місяці відділяють нас від цієї події, але ставовище неясне. Досі невідомо, чи Джон Діфенбейкер кандидуватиме на цей пост. А якщо ні, то кого він підтримуватиме? Чи кандидатом буде Доналд Флемінг, кол. міністер фінансів і справжній голос консерватизму? Може, прем'єр Нової Скощі Роберт Стенфілд буде тим, хто переможе на останньому голосуванні? Чи партія зробить компромісову угоду з квебекською «Л'юніон насіональ», щоб, таким чином, збільшити свої виграни в тій провінції?

Три члени парляменту вже зробили заяву і ведуть кампанію як кандидати на пост керівника: Джордж Гіс, Михайло Стар і Дейвід Фултон. Незабаром може зголосити свою кандидатуру член парляменту Алвін Гемилтон або сен. Воллес МекКечен. Всі вони — колишні міністри в кабінеті Діфенбейкера.

Голова партійної асоціації Далтон Кемп у своїй оттавській промові закликав парляментаріїв та рядових членів зголошувати свої кандидатури. Він сам волів би бачити керівником партії Стенфілда.

Якщо той чи інші провінційні прем'єри не зголосять своїх кандидатур, то Кемп може уступити з посту голови асоціації і заявитись кандидатом.

У розмові з пресою, після свого виступу, Кемп проповядав усім консерваторам об'єднати сили для повалення ліберялів. Він згадав прихильників Соціяльного кредиту, але лідери обох груп у парляменті — А. Пагерсон і Реаль Каует — відмовилися від такого союзу.

Перші два дні з'їзду в Торонті будуть призначені на обговорення політичних питань. Приблизно 400 консерваторів матимуть нараду, щоб накреслити проект т.зв. платформи.

Не відомо, який вплив на цей документ матимуть тези консервативних парляментаріїв, видані недавно п. з. «Практична політика для народу». Гіс досі висловився найчіткіше. Він вважає, що на деякий час ми повинні припинити розвиток «держави добробуту», зате зміцнювати дотепершні здобутки і зменшити продукційні кошти. Далі, треба розширити торгівлю, щоб прибутки покривали майбутні витрати на суспільне забезпечення.

М. Стар заявив, що може опанувати інфляцію; цим він заскочив не лише своїх колег, а й інші партії. Звичайно, кандидати на провідника партії можуть висловлюватися загальниково, бо висловившися точно, могли б запізно переконатися, що їхні пропозиції неприйнятні.

16 ЛИПНЯ: ХЛОПЧАЧИЙ ТАБІР

Служба Божа на єпархіяльній оселі

Щонеділі о 10 год. ранку протягом місяця липня правиться Служба Божа на єпархіяльній оселі над озером Вобман поблизу Едмонтону.

Хлопчачий табір почнеться 16 липня.

Вісті з Едмонтону

Королева і княжни карнавалу СУМ. — Зліва направо: Леся Мурська, Катруся Боднарук, Шеррі Процьків (королева), Ірина Мацур, Емілія Шибіцька. Фотостудія: «Альфа»

Карнавал СУМ приніс понад 6,000 долярів

Карнавал Едмонтонського осередку СУМ приніс понад 6,000 долярів. Шеррі Марія Процьків, яка продала 10,930 квитків, стала королевою сьогорічного, третього з черги, карнавалу.

Заля УНДому, де 17 червня відбувся карнавал, була повна гостей. Під рясні оплески учасників у залю ввійшли королева та княжни попередніх карнавалів, а за ними — сьогорічні конкстестантки: Катруся Боднарук, Ірина Мацур, Леся Мурська, Шері-Марія Процьків і Міля Шибіцька.

В час танцювальної забави молоді провірна комісія перевіряла вислід конкесту. Королеву карнавалу Ш. Процьків коронував п. Рон Кобус, представник албертського міністра молоді. «Пишаюсь тим, що можу репрезентувати перед вами уряд Алберти — сказав він. Ще більш приємно мені показати свій дружині, яка є француженкою, українську культуру, традицію та барвисті українські одяги. При цій нагоді хочу заявити свій дружині та всім вам, що і я українського походження. Пишаюсь своїм родом і буду його держатися, а вас, дорогі члени СУМ, прошу навчити мене української мови».

Протягом карнавалової вечірки було багато промов. Там виступали пп. П. Бойків — аранжер забави, Г. Процьків — булавний СУМ, д-р В. Гирак — головний виховник Ю СУМ, п-а В. Іваништин, сьогорочні княжни й королева, Б. Фіялка — голова осередку СУМ, В. Луців — голова батьківського комітету, який організував карнавал. Крім подяки, учасниці конкесту одержали нагороду: по 100 долярів на дорогу до сумівського табору і відвідини «Експо-67». Королева і княжни одержали теж свій фотопортрет у дарунку від фотостудії «Альфа» п. Л. Федорова.

Карнавал приніс значну суму на фонд будови Дому української молоді. Місценний щоденник вмістив велику світлину і прихильну оцінку праці едмонтонських членів СУМ.

ДЕ ЩО КОЛИ БУДЕ В ЕДМОНТОНІ

Субота, 15 липня:

о 7 год. веч. у д-ра С. Ковалюк, 11041 — 84 авеню, сходини Гуртка книголюбів.

Приємно проведете час та покрієтеся смачними стравами в модерному й гарно урядженому
РЕСТОРАНІ І ДАЙНІНГ ЛАВІДЖ
КАРПАТІЯ
10266 - 97 Стріт, Едмонтон, Алта. Тел. 424-1213
Поручає своїм Шановним Гостям великий вибір канадських та европейських страв та різнородних напитків. **Винайімаємо наш ресторан на весілля, ювілейні прийняття та інші гостини.**
УПРАВА РЕСТОРАНУ "КАРПАТІЯ"

Нововідкрита
BARABASH ART GALLERY
оферує прекрасні оригінальні олійні образи по дуже уміркованій ціні та запрошує українських артистів давати свої образи на виставу і до продажу.
Тел.: 479-3171 — **8733 - 118 Ave., Edmonton, Alta.**
коло **OREST STUDIOS**
портретисти і спеціялісти у весільних знимках
Григорій Барабаш, власник

АСЕКУРУЄМО

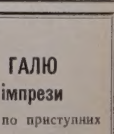

Авта, будинки, хатні речі, бізнеси, від вогню, грабежі, особисту відповідальність (liabilities), моргеджові довги, рівнож асекурації: життєва хворобова, від випадку та шпитальна.
10% знижки на будинки, хатні речі й особисту відповідальність (liabilities)
Cwikilewycz Insurance Agency
10960 - 75 Ave. Edmonton, Alberta
Тел.: 433-7629 — 424-0915

ВИНАЙМАЄМО
НОВУ ПАРАФІЯЛЬНУ ГАЛЮ
на родинні і громадські імпрези
Приготовляємо весільні прийняття по приступних цінах.
Парафія св. Володимира в Калдер (Едмонтон)
12726 — 119 стріт. Телефон: 455-5425 або 479-3654

ПАЧКИ ДО ЕВРОПИ І АЗІЇ
Найстарша висилкова фірма на Західну Канаду, яка висилає найкращої якости матеріяли англійського виробництва.
Висилаємо теж різні машини, виготовлені в СССР, як самоходи, моторциклі, холодільні, телєвізори та багато інших речей.
Оплата за висилку пачки з Англії 8.50 дол., без різниці, чи пачка коштує 40.00 дол. чи 300.00 дол.
М. Лаврин
Overseas European Trading Co.
Tel.: 424-6860 — 9753 Jasper Ave., Edmonton, Alta.

УКРАЇНСЬКІ ВІСТІ
UKRAINIAN NEWS

Український католицький тижневик Member Canadian Weekly Newspapers Ass'n
Видає Спілка "Українські Вісті" під адресою: Yearly Subscription in Canada ... $4.00
Ukrainian News Publishers Limited, 10967 - 97 Street, Edmonton, Alberta. Outside Canada ... $4.50
Телефон 422-5705 Phone
Ріжна передплата в Канаді $4.00
Поза Канадою $4.50
Зміна адреси: 10 центів Видавництво спілки не відповідає за оголошення
"Authorized as second class mail by the Post Office Department, Ottawa, and for payment of postage in cash".

На чім стоїть правда?

Будівля християнського віровчення стоїть кінець-кінцем на свідченнях, сказав цими днями Папа Павло VI у промові до членів Міжнародного комітету істориків, які в Римі мали організаційну нараду в справі світового з'їзду істориків.

До історичної правди веде історична метода. Історик, критично розглянувши давні свідчення і правильно інтерпретуючи їх, доходить до історичної правди. «Саме тут — сказав Папа — знаходиться основна точка єдности між нами і вами, панове, між релігійною правдою, що її зберігає Церква, і історичною правдою, якої ви є добрими і вірними слугами. Вся будівля християнства з його вченням, його моральними принципами остаточно спочиває на свідченнях».

«Христові апостоли свідчили про те, що бачили і знали. Їхні усні свідчення були записані. Протягом сторіч в кожну добу вони були предметом пильних дослідів знавців різних ділянок: екзегетів, богословів, патрологів, юристів та істориків».

Християнська правда не боїться критики. Навпаки, розумна критика допомагає усунути з церковної історії та церковного культу різні непорозуміння чи помилки, які виникли протягом сторіть. «У дослідах над історичною правдою Церква — сказав Павло VI — притримується золотого правила, висловленого Цицероном: не казати нічого фальшивого і казати всю правду».

Німецький католицький історик Л. Пастор, автор великої історії Папів, не одного з них критикував. Павло VI з пошаною згадав ім'я цього та інших істориків.

Церква, яка високо цінить надприродну віру як Божий дар, ніколи не похваляла людської легковірности чи безкритичности. Пригадка Папи Павла VI, висловлена в колі істориків, повинна дійти до відома й інших.

12 років і 50 років

«За 12 з лишком років, що минули після перемоги революції, в КНР так і не рішена проблема створення рівноправних, братерських відносин між народами, які населяють Китай».

Так каже «Коммунист», головний теоретичний і політичний журнал ЦК КПСС, який в останньому числі (ч. 7) гостро обвинувачує Мао Цзе-дуна в насильній китаїзації не-китайських народів.

Послухайте: «Політика розчленування малих народів Китаю перешкоджає нормальному розвиткові їхньої економіки і культури. Все це свідчить про те, що «автономія», яка здійснюється в Китаї, є ні чим іншим, як роздрібненням національностей, примусовим і штучним ламанням їхніх історично встановлених етнічних кордонів. В таких умовах не може бути й мови про розвиток економіки і культури не-китайських народів і ліквідацію їхньої фактичної нерівности.

...Здійснюючи курс на примусову асиміляцію малих народів, влада КНР розгорнула в країні кампанію за масове переселення китайців в національні, особливо прикордонні, райони.

...Китаїзація районів, населених малими народами, іде по всіх лініях. В Сіньцзяні, Внутрішній Монголії й інших національних районах всі ключові позиції знаходяться в руках китайців.

...У національних районах основна маса дітей не охоплена шкільною освітою. В технікумах і вузах навчання провадиться китайською мовою, студентами головним чином є китайці. Підручники і навчальні посібники «обробляються» в шовіністичному дусі: перекручується історія, ігнорються культурні досягнення уйгурів, тибетців та інших національних меншин.

...Великодержавна націоналістична політика Мао Цзе-дуна і його групи викликає велике незадоволення малих народів. Інколи це незадоволення набирає гострих форм. За повідомленням закордонних агенцій, у національних районах КНР періодично відбуваються повстання».

Наведені речення із статті московського журналу можна читати як історію русифікації не-російських народів у СССР. Вистачить поставити слова «росіяни», «російська мова» там, де написано: «китайці» і «китайська мова». Єдина різниця в тому, що китаїзація триває тільки 12 років, а русифікація — 50 років.

Меткий професор

Меткість — це гарна прикмета. Добре, коли є вона в людей невчених. А вченим вона також зовсім не шкодить.

Хочете знати, куди це ведемо? Скажемо. На «Експо-67» і до меткого професора Ярослава Рудницького.

У советському павільйоні є невеличка кількість українських книжок і журналів, змішаних з дуже численними російськими виданнями. Тільки канадський павільйон, єдиний на всій світовій виставці в Монтреалі, присвятив досить багато уваги книжкам і періодичним виданням українською мовою. В окремій "Бібліотеці Канадіяни" є бл. 50 назв українських видань з Вінніпегу, Торонта, Едмонтону. Найбільше там публікацій УВАН з Вінніпегу, себто книжок і брошур, що їх видавцем, редактором і часто автором є проф. Я. Рудницький.

Є там серії: «Славістика», «Назвознавство», «Українські вчені», «Збірники заходознавства», «Україніка Канадіяна», «Літопис УВАН» та інші. З позасерійних видань УВАН на виставці є «Модерна українська граматика» Ю. Луцького й Яр. Рудницького, «Етимологічний словник української мови» Я. Рудницького та чотиритомові «Матеріяли до українсько-канадської фольклористики й діялектології». Видана в 1966 р. «Історія України» Михайла Антоновича — єдина книжка про історію України, що її можна знайти на «Експо-67».

Із «суверенної» УССР до Монтреалю не прислали ні однієї книжки з українського мовознавства чи історії України.

Подаючи цю інформацію про українські книжки на «Експо-67», хочемо водночас роз'яснити маленьке непорозуміння. «Увісті» більше разів друкували вістки про публікації меткого і працьовитого професора Рудницького, про його подорожі, доповіді тощо. Дехто суворо назвав це роздутою рекламою. Ні, дозвольте відповісти. Це не рекляма комусь на догоду чи комусь на злість. Це просто інформація.

Наша газета не вважає себе компетентною роздавати чи відбирати академічні лаври. Заслужена слава, сподіваємось, не мине нікого з мужів науки. Принайміні після смерти. За життя і в ім'я життя дозвольте сказати добре слово тим метким науковцям, що не тільки пишуть, а й знаходять гроші на друк і шлють книжки в бібліотеки і на «Експо-67».

Запрошують українського кардинала до Неаполю

(УПБ, Рим) — Блаженніший Йосиф, наш верховний архиєпископ, був у Неаполі як гість тамошнього архиєпископа (тепер кардинала) К. Урсі.

Християнський центр у Неаполі організував студійний день, присвячений енцикліці папи Павла VI «Розвиток народів» (Популярум прогрессіо). Головну доповідь мав проф. Е. Меді, віцепрезидент міжнародної організації «Євратом».

Участь у врочистому зібранні в неапольському театрі «Сан Карльо» брало більш як 5,000 осіб. Крім проф. Меді, виступали ще два інші знавці. На запрошення неапольського архиєпископа прибув туди кардинал Йосиф Сліпий.

Наш первоієрарх з двома священиками — о. шамбеляном Іваном Хомою і о. ректором Ієронімом Хижіком ЧСВВ — правив Архиєрейську Літургію в храмі св. Фердинанда при Римській вулиці, поблизу театру «Сан Карльо». Співав хор студентів Української духовної семінарії ім. св. Йосафата. Один з них давав літургійні пояснення італійським вірним, що були на богослуженні. По Євангелії верховний архиєпископ мав проповідь.

Між учасниками неапольського зібрання були представники провінції, численні посли, світські та військові достойники, представники різних установ. Усі вони тепло вітали українського кардинала.

Другого дня кардинал правив Службу Божу в катедральній церкві, а саме в криптї, на гробі св. Януарія, кров якого, у скляній посудині, двічі на рік оживає і впродовж декількох днів є в плинному стані.

Вертаючись до Риму, кард. Сліпий відвідав церкву Пресвятої Богородиці в Помпеї, а потім оглянув нові розкопи старовинного римського міста, яке 79 року після Христа залила лява вулкана Везувія.

ДРУГА СВІТОВА ВІЙНА У ДЗЕРКАЛІ ВАТИКАНСЬКИХ ДОКУМЕНТІВ

(УПБ, Рим) — Не минуло ще навіть одне покоління від часу другої світової війни, не перейшли ще ті бурхливі події вповні до історії. Все ж таки скорий розвиток політичних відносин, а також деяча критика ватиканської церковної політики в час війни спонукали Римський престіл уже тепер опублікувати свої документи з недавнього минулого.

Державний секретаріят Ватикану ще в 1965 і 1966 роках видав два томи: «Le Saint-Siege et la guerre en Europe 1939 – 1940» (Апостольський престіл і війна в Европі 1939 — 1940 рр.) і «Lettres de Pie XII aux Eveques Allemands 1939 - 1944» (Листи Пія XII до німецьких єпископів 1939 — 1944 рр.) У травні цього року закінчено друкування третього тому: «Le Saint-Siege et la situation religieuse en Pologne et dans les Pays Baltes 1939 — 1945» (Апостольський престіл і релігійне становище в Польщі і балтійських країнах 1939 — 1945 рр.) У цьому томі є документи, що стосуються свіжої історії Української Католицької Церкви.

600 ЛИСТІВ

Третій том у двох частинах вийшов за редакцією трьох істориків-єзуїтів: А. Мартіні, Д. Гресма, Б. Шнайдера. Два перші недавно виступали як доповідачі перед вибраними гістьми у віллі «Назарет», що є шкільним інститутом, який засновав кол. ватиканський державний секретар кард. Д. Тардіні. Між слухачами були кард. А. Чіконьяні, кард. П. Сліпий, кард. Й. Беран та інші церковні достойники та науковці.

Загальний огляд нового видання документів подав французькою мовою архіеп. А. Саморе (тепер кардинал), секретар відділу надзвичайних (дипломатичних) справ державного ватиканського секретаріяту. Він сказав, що цей третій том документів, на відміну від двох попередніх, містить листи головно душпастирського характеру. Однак і він цінний для зрозуміння загальних церковних відносин, бо стосується низки країн, що у війну були під совєтською і німецькою окупацією.

Справи Церкви в колишній польській державі, як вони представлені в цім виданні, коротко з'ясував о. Р. Гресм. Більше уваги справам Української Католицької Церкви присвятив о. А. Мартіні. Обговоривши становище в балтійських державах, він з признанням говорив про геройських єпископів тих країн. Потім з подивом розказував про львівського митрополита Андрія Шептицького. Його листи — сказав о. Мартіні — навіяні духом глибокої релігійности і безстрашности в час великої небезпеки. Нема в них ненависти; є християнська журба за долю навіть переслідувачів. Вже 1942 року митрополит Андрій писав про майбутню руїну Німеччини. Сам був готовий на мучеництво. «На мою думку, — сказав о. Мартіні, — ця сторінка митрополита Андрія Шептицького є вершиною християнської духовности, пригадує іншу постать єпископа давньої Церкви: Ігнатія Антіохійського і може стояти поряд з його листами» («Ль'Осерваторе Романо», 2 червня).

До смілівих польських ієрархів о. Мартіні зарахував передусім луцького єпископа Адольфа Шелонжка.

Дві частини третього тому документів мають майже 1.000 сторінок. Є там 600 листів. Це листування шести воєнних років папи Пія XII, державного секретаря Л. Мальйоне, секретаря Східної Конгрегації кард. Є. Тіссерана, нунція в Берліні Орсенігo та нунціїв в інших країнах, примаса Польщі кард. Гльондя, що виїхав на еміграцію вже на початку війни, інших польських ієрархів, як теж балтійських та українських владик.

УКРАЇНСЬКІ ЛИСТИ

Між опублікованими листами, упорядкованими хронологічно, є 18 листів від або до українських ієрархів, головно листи бл. п. архиєпископа-митрополита Андрія Шептицького. Дещо, хоч небагато, про українські справи можна знайти і в інших листах. Сім з тих «українських» листів — це короткі привітання папи Пія XII, як от з нагоди 50-ліття священства українських владик А. Шептицького, Кохановського та Хомишина (листи чч.: 350, 397, 404, 544) чи подяки тих ієрархів (чч.: 408, 409, 521). Зате є десяток інших листів, де міститься багато цікавого матеріялу про жахливі воєнні роки.

Зокрема в листах архиєпископа-митрополита Андрія Шептицького (чч.: 79, 297, 324, 406 і 503) знаходяться довгі вичерпні описи важкого становища Української Церкви через усі воєнні роки. На стор. 134 є згадка про ще один лист Кир Андрея, написаний уже 10 жовтня 1939 року, але його покищо не опубліковано. Не опубліковано звіту нунція з Берліну Орсенігo про українців, висланого до Ватикану 23 березня 1940 року, як зазначено це на стор. 232. Зате є лист того ж нунція з дня 1 червня 1940 року, де він описує стан нашої Церкви, як йому подав о. Петро Вергун, апостольський візитатор українців у Німеччині. Цей короткий звіт з розповіді досить лякомічний і блідий у порівнянні з вичерпними описами місцевих ієрархів: митрополита Андрія чи сп. Г. Хомишина (лист ч. 289). Нунцій згадує про синод, що його митр. Андрій Шептицький скликав у квітні 1940 року, як вияв діяльности Церкви навіть у важкий воєнний час.

Про далекосяглі пляни митр. Андрія свідчить призначення чотирьох екзархів: Кир Миколая Чарнецького для Волині, Поліся і Підляшшя; ігумена студитів о. Климента Шептицького — для Московщини і Сибіру; Кир Йосифа Сліпого — для центральних і східних українських земель і білоруського священика о. Антонія Німанцевича — для Білорусі. Архиєпископ-митрополит Андрій номінував їх на підставі своїх повноважень, що їх одержав ще 1907 року під папи Пія X. Справа цих повноважень порушена в багатьох інших листах митрополита (чч. 79, 297, 324 і один не опублікований), як теж у листах з Ватикану (про ці листи є лише згадка у відповідях митрополита Андрія).

СПРАВА ПОВНОВЛАСТЕНЬ

З повноваженнями на східні землі зв'язане також прохання львівського митрополита, зверенне до Папи, благословити його на мученицьку жертву «за віру і єдність Церкви» (стор. 172). Римський архиєрей відмовився від цього, доручаючи йому дбати «за спасіння власної спархії» (стор. 629). Права митрополита щодо східних українських і не-українських земель папа Пій XII відкликав письмом з дня 30 травня 1940 року (стор. 565), хоч підтвердив призначення чотирьох екзархів, яке й досі залишається в силі.

Архиєпископ - митрополит Андрій далі турбувався долею своїх східних братів, що в тяжкі воєнні часи не мали належної релігійної обслуги. 24 березня 1942 року він написав до Риму досить довгий трактат богословського змісту (лист ч. 367), в якім старається узгіднити католицьку еклезіологію з можливістю, щоб східні не-католики, які не з власної вини нез'єднані, могли скористати з деяких духовних благ Церкви. Вкінці питав, чи титул єпископа-Кам'янця Подільського, що його мали всі галицькі митрополити і яким користувався вже раніш Кир Андрій у своїй унійній праці, уповноважував його вислати щонайменше у цю східну спархію деяких священиків. Папа Пій XII у своїх гратуляційних листах з 25 липня і 26 серпня 1942 року (чч. 397, 404) зває Кир Андрія, між іншим, також єпископом Кам'янця. Однак у вересні того ж року, державний секретаріят і конгрегація для Східної Церкви розглядали письмо митр. Андрія, вирішено, що, задержуючи в силі рішення з 30 травня 1940 року, "нема способу надати цьому архиєпископові звичайну єпископську юрисдикцію на Кам'янець Подільський".

До речі, архиєпископ-митрополит Шептицький не був єдиним ієрархом, який журився долею католиків і взагалі вірних на східних землях. Латинський єпископ з Вильна Р. Ялжиковський виявив багато зацікавлення східними землями; у вересні 1941 року він став апостольським адміністратором латинських дієцезій Мінська і Могилева, які охоплювали дуже широкі східні простори, але до того часу існували лише формально (стор. 28).

У листі (ч. 355) з 14 лютого 1942 року він описував широко релігійний стан на Білорусі та в сусідніх східних землях, дякуючи при цім за окремі надзвичайні повноваження, одержані в січні того року.

Зрештою, документація про єпископа Р. Ялжиковського багата. В 1939 і 1940 роках постійно до Ватикану приходили повідомлення апостольських делегатів про нього і про його польонізаційні дії серед литовців, а потім серед білорусів (чч. 351, 353). У березні 1942 року німці зарештували його.

КИЇВСЬКА ПАРАФІЯ

Про одну конкретну місійну діяльність у східній Україні, і то українських священників з Галичини; о. Юрія Процюка і о. Йосифа Кладочного, які в самім Києві засновували парафію, довідуємося з листа Йосифа Сліпого, тодішнього єпископа-помічника львівського і екзарха східної України. У тім самім листі (ч. 357, з 12 квітня 1942 року) наш Владика описує також організацію Української Автокефальної Православної Церкви в східній Україні, згадує про церковне життя в Галичині, зокрема про Богословську Академію і просить про офіційний документ — «бреве» своєї номінації на єпископа. Текст номінаційного листа з 27 листопада 1939 року подано в документі ч. 52, де зазначено, що сама грамота залишилася покищо у Ватикані. Про таємну висвяту свого помічника звітував архиєпископ-митрополит Андрій у листі з 26 грудня 1939 року (ч. 79), а сам Кир Йосиф написав листа-подяку 5 серпня 1941 року (ч. 288).

Останній опублікова н и й лист Кир Йосифа і взагалі український документ у цій збірці — це лист-повідомлення (ч. 586) про смерть і похорон бл. п. митр. Андрія Шептицького. Лист, висланий через Москву в листопаді 1944 року, прийшов до Риму аж 6 березня 1945 р. Ним закінчується не лише час митрополичого владицтва Слуги Божого великого митрополита Андрія Шептицького, але й цілий один період історії Української Церкви.

З новим архиєпископом-митрополитом Йосифом почалася нова, зовсім відмінна доба, яка вповні ще належить до сучасности. Для належного вивчення попереднього періоду, вже майже «історичного», нова публікація документів конче потрібна. Історія — вчителька життя.

Ви дістаєте 50% більше процента на 4½% правдиво щадничім конті

Bank of Montreal
Canada's First Bank

Запитайте про 4½% правдиво щадниче конто в найближчому відділі.

ЧЕТВЕРТА НЕДІЛЯ

ЛИСТ ДО РИМЛЯН: зач. 93

Брати; визволившися від гріха, ви стали слугами праведности. По-людськи говорю задля немочі вашого тіла. Бо як ви віддавали ваші члени а службу нечистоті і беззаконню на беззаконня, так тепер віддайте ваші члени в службу правді на освячення. Бо коли ви були слугами гріха, були без праведности. Яку ж користь мали ви тоді? Того тепер соромитеся. Бо кінець того смерть.

А тепер, визволившися від гріха і ставши слугами Божими, маєте вашу користь на освячення, а кінець — життя вічне. Бо заплата за гріх — смерть, а дар Божий — життя вічне в Христі Ісусі Господі нашім.

СВЯТЕ ЄВАНГЕЛІЄ ВІД МАТЕЯ: зач. 25

У той час, як Ісус увійшов у Капернаум, то приступив до нього сотник і благав його, кажучи: "Господи, слуга мій лежить удома розслаблений і дуже мучиться". А Ісус сказав йому: "Я прийду й уздоровлю його".

А сотник відповів і сказав: "Господи, я негідний того, щоб ти ввійшов під мою покрівлю; промов тільки слово, та й подужає мій слуга. Бо й я людина підвладна, маю під собою воїнів і кажу цьому: Піди — і йде; а іншому: Прийди — і приходить; і слузі моєму: Зроби це — і робить".

Почувши так Ісус, здивувався і промовив до тих, що йшли за ним: "Істинно, кажу вам, навіть в Ізраїлі не найшов я такої віри. То й кажу вам, що багато прийдуть від сході і заходу — сонця й засядуть із Авраамом, Ісааком і Яковом у царстві небесним, а сини царства будуть вингані в темряву надвор; там буде плач і скрегіт зубів".

І сказав сотникові Ісус: "Іди, нехай тобі станеться, як ти увірив".

І подужав слуга тієї години.

Богослужения: липень

Гр.Юл.Дні — Юлиянский календарь Григоріянский календарь

16	**3 Н 4 по Сош.**	**9 по Сош.**
17	4 П Андрея Кр.; Мартн	Марини вмч.
18	5 В † Атанасія Атон. преп.	Якинта мч.
19	6 С Сісоя Вел. преп.	Макрини преп.
20	7 Ч Томи прел.	**Ілії прор.**
21	8 П Прокопія вмч.	Симеона і Іоана преп.
22	9 С Панкратія сщмч.	Марії Магд.

АЛБЕРТА

о. Д. Базюк
P.O. Box 10, High Prairie
23. — Пік Ріверр 10.30
30. — Гей Скуа 10

оо. Василіяни
Box G., Mundare
16. — Гілярдз-місто
23. — Чистилів
30. — Гіярд св. Іоана

о. Д. Гнат
P.O. Box 68, Glendon
Ph. 635-3741
16. — Ст. Павль год. 10 р.
23. — Єнвал год. 10.30 р.
30. — Бонніліл год. 10 р.

о. М. Головатий
16. — Жемрозз 7.30 веч.

о. Т. Гурко
P.O. Box 8, Radway
Ph. 736-3501
16. — св. Параскеві
23. — Смокі Лейк: благословлення церкви
30. — Редвater — храм

о. М. Гураль
P.O. Box 58, Myrnam, Alta.
16. — Мирнам год. 10
16. — Мирнам год. 10
23. — Лойдмінстер год. 10.30
30. — Фіделті год. 10.30

о. Є. Дмитрук
11139 - 110 A Ave., Edmonton
Ph. 424-1472
30. — Делф
Катехизація дітей: Лемонт від 24 липня до 30 липня; Делф від 31 липня до 6 серпня.

о. О. Захарієвич
P.O. Box 160, Redwater
Ph. 735-3952
16. — Редвотер год. 9 рано; Вог год. 10.30 рано
23. — Смокі Лейк год. 9 посвячення церкви
30. — Редвотер год. 10 рано (празник)

Sterling Memorials Ltd.
3619 - 118 Avenue
EDMONTON, ALTA.
Ph. 474-1311
Фабричні ціни
Peter Kokolski, Manager

о. П. Іванець
6036 - 105 B. St., Edmonton
Ph. 434-8279
16. — Стар
23. — священик і вірні беруть участь у посвяч. церкви в Смокі Лейку
30. — Лівінор

о. Б. Кричек
P.O. Box 502, Hines Creek
Phone 83
16. — Гайнс Крік 10; Вайтво 1 попол.
23. — Ворслей 10
30. — Кемптувн 10

о. П. Литвин
Two Hills, Alta
Ph. 657-2345
16. — Ту Гилс год. 9; Плейн Лейк год. 10
23. — Ту Гилс год. 10; Герн Гиз год. 11.30
30. — Ту Гилс год. 9; Новий Кнін год. 10

о. Б. Лозинський
P.O. Box 215, Holden
Phone 104
16. — Коперник
23. — Дейзленд
30. — Голден-місто
Вєзди: 9.30 Утр. або Всен.: 10.30 Служба Божа.

о. Є. Мельничук
P.O. Box 215, Boyle, Alta
16. — Бойл год. 9 рано; Крегенд год. 11 рано
23. — Бойл год. 9 рано; Просперіті год. 11 рано
30. — Бойл год. 9 рано; Крегенд год. 11 рано

о. П. Петришин
P.O. Box 391, Athabasca
Ph. 675-2593
16. — Росінгтон
23. — Ричмонд Парк
30. — Атабаска
Від 17 до 22 наука дітей у Ричмонд Парку; від 24 до 29 наука дітей в Атабасці.

о. Б. Сигурович
11219 - 58 St., Edmonton
Ph. 479-3745
16. — Вайлдвуд 4 год. попол.

о. К. Стангрет
P.O. Box 322, Vilna
Ph. 636-3543
16. — Спеддеп
23. — Смокі Лейк (священик і вірні беруть участь у посвяченні церкви)
30. — Стрий

о. Р. Стародуб
P.O. Box 227, Innisfree
Ph. 592-3804
16. — Менвіл 9 рано; Іннісфрі XI ранч 11 рано
23. — Іннісфрі-місто 9 рано; Іннісфрі X ранч 11 рано
30. — Ренфурлі 10.30 рано храм

о. І. Черкавський
P.O. Box 141, Derwent
Ph. 948-3730
16. — Дервент год. 8.30; Клендонлд год. 10.30

БРИТАНСЬКА КОЛЮМБІЯ

о. Б. Лисак ЧСВВ
1213 Falls St., Nelson, B.C.
Ph. 352-3623
23. — Кренброк 10
30. — Нелсон 9.30

о. І. Макух
1112 Caledonia Ave.
Victoria, B.C., Ph. 384-6006
16. — Порт Альберні год. 9.30 р.
23. — Вікторія год. 9.30
30. — Каслід год. 10 рано. Того ж дня зустріч українців усіх трьох парафій у п-ва Шарнховських у Каслід.

САСКАЧЕВАН

о. Б. Бачинський
922 - 108 St., North Battleford
Ph. 445-2731
16. — Медовлейк
23. — Порт Бетафорд
30. — Порт Бетафорд
Навчання катехизму: Вятвік 3 - 9 липня; Медовлейк 10 - 16 липня.

о. М. Будз
P.O. Box 208, Vonda
Phone 47
16. — Гавриляки (храм) 9 год.
23. — Йятерсон 10 г.
30. — Смате 10 г.

P.O. Box 388, Wadena,
Ph. 338-2368
12. — Вадіна год. 7 веч.
16. — Порковайн год. 10; Вадіна год. 7 веч.
23. — Ровз Велі год. 11; Ватсон год. 4 попол.; Вадіна год. 7 веч.
30. — Ровз Велі год. 9; Бобуншіі год. 11; Вадіна год. 7 веч.

о. С. Гарванко
P.O. Box 103, Krydor., Ph. 40
16. — Блейн Лейк і Орейн
23. — Крідор
Катехизація: 17 — 22 липня Блейн Лейк

о. А. Музика
P.O. Box 37, Norquay., Ph. 65
16. — Норквей 8.30; Гаке 10.30
23. — Норквей 8.30; Сван Плейн 10.30
30. — Норквей-фарми 10 год.; Вайт Бін 1 год.
Катехизація: Ауран 17 — 23 липня.

о. А. Пакош
751 - 14 St. W., Prince Albert
Ph. 763-3645
16. — Мендовал
23. — Мітт Парк
30. — Мітт Парк

о. М. Шевчук
P.O. Box 254, Montmartre
16. — Ст. Джуліен 10.30 р. (парафіяльник); Вакав 9 рано
23. — Вакав 10 рано
30. — Вакав 9 рано; Соколь 10.30

о. С. Юник ЧСВВ
P.O. Box 1375, Melfort, Sask.
16. — Грондіг 10.30 (закінчення катехизації)
23. — Бруксбі 10.30; Мелфорт 7.30
30. — Елов Крік 10.30 (закінчення катехизації)

Екуменізм потрібний, правда – ще більше

Голляндський журнал обвинувачує московську патріярхію

(УПБ, Рим) Екуменічний рух потрібний, але правда ще потрібніша. Тому екуменізм не може бути заслоною для кривди і перекручування правди. «Правда переможе». Такий заголовок має нова стаття голляндського журналу «Ехо любови», автор якої вдруге став в обороні Української Католицької Церкви, відбиваючи закиди поблажливих прихильників аж надто ліберального «екуменізму».

Наприкінці минулого року о. Веренфрід ван Стратен написав статтю про кардинала Йосифа Сліпого і в ній сказав, що «провід Російської Православної Церкви зв'язаний з комуністичним режимом і несе співвідповідальність за переслідування і ліквідацію Української Католицької Церкви». Публікація, де повелось це обвинувачення, виходить п'ятьма мовами тиражем мільйона примірників.

Три дорадники Голляндського пастоґального синоду, які є провідними діячами екуменічного руху в Голляндії, були прикро вражені висловом о. вон Стратена. Вони назвали його статтю «незгідною з правдою» і подали свою заяву до багатьох газет. Не всі газети погодились умістити відповідь о. вон Стратена. В голяндській «Ехо любови» він знову виступив «в інтересі правди і з пошани до українців-католиків».

Стаття голляндського священика звертає увагу на чотири речі:

I

1. Не можна всіх православних ототожнювати з Російською Православною Церквою. Є Церква, яка діє за дозволом і за дорученням режиму. Вона — тінь Церкви, призначена до загибелі. Є і друга Православна Церква, що живе в катакомбах, з єпископами, які проти всяких компромісів з безбожництвом; Зі священством, уґязненим, здеґрадованим до рівня найнижчого робітника, під постійним доглядом поліції. Мільйони людей залишаються вірними цієї Церкви, і вони представляють справжню Православну еЦеркву, яка не має відповідальности у злочині, заподіяному Українській Католицькій Церкві.

Совєтський режим цілковито контролює режимову Церкву московського патріярха. Про це свідчить відкритий лист двох московських священиків до патріярха і єпископів. У тому листі від 15 грудня 1965 р. вони написали: «Положіть край настирному втручанню кесаря в життя Церкви. Нині у Православній Церкві є священики і єпископи на свідомій послузі сваволі. Ці люди створили обслуговану апарятуру для розкладу Православної Церкви всередині і намагаються замінити її на бюрократичну канцелярію, завданням якої було б приспати релігійні почуття вірую чих». Лист кінчається драматичним закликом до патріярха Алексея: «Хто дозволяє світській владі втручатися у внутрішнє життя Церкви, відаючи її Діву на профанацію, той оскверняє святиню і ранить Тіло Христове. Жезл високої ієрархії у ваших руках. Одним вашим словом можете покласти кінець нещадженим. Зробіть це!»

Знаємо відповідь патріярха на цю відважну заяву: це були дисциплінарні міри. Не можемо припустити, щоб три голляндські знавці не знали змісту цього листа. Але вони пішли по лінії Москви і не лише промовчують нищезгаданий документ, а ще й заявляють, що «на підставі даних, що в нашому розпорядженні, немає жодної причини вважати Православну Церкву виконавчим органом комуністичної партії».

II

3. Щодо співвідповідальности керівників московської патріярхії за ліквідацію Української Католицької Церкви, то вони — каже о. ван Стратен — зробили це більш під тиском комуністичного режиму, ніж з власної злоби. Це облегшує їх провину, але не зменшує несправедливо запідяного злочину. У посланні «До священиків і вірних Греко-католицької Церкви в Західній Україні» (квітень 1945) московський патріярх Алексей засохочував католицьких священиків і мирян виступати проти своїх єпископів і покидати свою віру. Називши Гітлера ватиканським «васалом» і вилившн цебри помий на католицькі догми, що "плямять чистоту православ'я», патріярх накинувся на різдвяне послання Пія XII з 1944 року, мовляв, воно дає підтримку фашистівським інтриґанам і прихильно ставиться до Гітлера. Після цього йшло обвинувачення українських католицьких єпископів у «колябораністві з воюючим», і цим наклепом патріярх взяв на себе співвідповідальність за ув'язнення й засуд українських владик «за державну зраду і колябораніство з окупантами».

В наслідок цього засуду десять українських єпископів загинули на заслані; з них лише кард. Й. Сліпий залишився між живими, перебувши 18-літню каторґу в таборах примусової праці. Патріярх Алексей закінчив своє послання таким закликом: "Порвіть зв'язки, що в'яжуть вас з Ватиканом, який своїми релігійними заблудами веде вас у темряву і до духовної руїни, під'юджуючи вас проти миролюбних людей. Повертайтесь скоро в обійми вашої Матері, Російської Православної Церкви".

Це послання московського патріярха Алексея, безумовно, причинилося у великій мірі до переслідування і ліквідування Української Католицької Церкви. Пій XII в енцикліці «Орієнталес омнес», нав'язуючи до цього документу, відверто сказав, що лист патріярха «немало вплинув на початок цього переслідування». І тут о. Веренфрід ван Стратен з гіркою іронією ставить питає трьох голляндських експертів, «чи вони також енцикліку Папи вважають брехнею підбиту, з безпідставними закидами?».

III

3. У третій точці своєї статті о. Веренфрід дає огляд подій у 1945 - 1946 роки. Після того, як у квітні 1945 р. комуністичний режим арештував усіх українських католицьких єпископів і сотні священиків, змушуючи терором трьох вірноідстуннинків статті «збулінними» виконавцями планів православної верхівки і комуністичного режиму, наспіла догідна хвилина, щоб на т.зв. Соборі Греко-католицької Церкви у Львові 1946 року зліквідувати Берестейську унію і проголосити приключення Української Католицької Церкви до Російської Православної. Львівський псевдособор з 8 - 10 березня 1946 року формально скликала т.зв. ініціятивна група, що складалася з трьох священиків, прямуючих до колябораціїї. Два з них були хіротонізовані патріярхом Алексєєм на єпископів ще перед скликанням того «синоду». Тому що всі канонічно законні українські католицькі єпископи були ув'язнені, а синод без єпископів не має жодної канонічної сили, тим більше злобною була інтрига патріярха в нелеґальній хіротонії вірноідступників. Організатори псевдособору покинули свою віру і перейшли на православ'я.

Патріярх Алексей не лише вислав телеґраму, в якій знову заохочував зібраних відлучитися від Риму; він вислав також своїх представників. Псевдособор вирішив «скасувати унію з Римом, зірвати зв'язки з Ватиканом і повернутися до православної віри».

Не беручи до уваги фактів, три голляндські знавці написали: «на підставі даних, що їх масмо, нема жодної причини вважати Російську Православну Церкву співвідповідальну за переслідування Української Католицької Церкви». Таку заяву о. Веренфрід зве «приємно дивовижною».

IV

4. Кривда, заподіяна інтриґами православної офіційної верхівки кардиналові Сліпому, українським єпископам, трьом тисячам священиків і п'ять мільйонам вірних Української Католицької Церкви, дуже пошкодила взаєминам любови між Церквами і залишається перешкодою для Російської Церкви в екуменічному зближенні. Папа Павло VI ряд би через цирій та відвертий діялог з совєтською владою та православними достойниками добитись виправлення кривди. Хто з католиків не зважає чи й заперечує недавнє насильство, той безвідповідально і зрадливо придушує папські намагання.

Тільки правда визволить нас. Тому Католицька Церква ніколи не зможе купити мир з російським православ'ям зрадою п'ятьох мільйонів мучеників та ісповідників, в серцях яких усе ще жива єдність з Римомо. Це має бути ясне для кожної здороводу маючої людини. А й кожний справжній православний соромиться цього «екуменічного» скандалу.

Якщо б, напр., еспанський уряд і католицькі ієрархи спільно загнали еспанських протестантів до Католицької Церкви, то голляндсы екуменісти, певно, підтримували б домагання насамперед усунути насильство і потім шукати зближення. Такий самий підхід треба мати у випадку Української Католицької Церкви.

Кол. єзуїт Дейвіс викладає в Едмонтоні

Альбертський університет в Едмонтоні прийняв кол. єзуїта Ч. Дейвіса на одноріч ну працю як «професора-гостя».

Справа о. Ч. Дейвіса, професора духовної семінарії, автора декількох книжок і публіцистка, наробила чимало галасу в Англії і по цей бік океану. Він покинув Католицьку Церкву і оженився.

В Едмонтонській римо-католицькій архідієцезії, яка останнім часом здобула добру славу в «екуменічному зближенні», вістка про приїзд англійського гостя, здається, не викликала захоплення. «Сподіваємось, що присутність Чарлза Дейвіса не буде перешкодою в наших намаганнях (обнови й екуменізму) ані не виклине окремих проблем і напруження, як в англійській католицькій спільноті, яку він покинув» — сказав о. Е. Кеннеді, директор Католицького інформаційного центру в Едмонтоні.

ДУХОВНІ РОЗДУМИ

МИР ДУШІ

о. Микола ДЯДЬО

Читай життя святих Божих угодників і побачиш, що вони ніколи не нарікали, живучи з Богом.

Вони були свідомі своїх гріхів і недостач і тому всі свої щоденні терпіння жертвували як покуту, як надолуження за них. Вони розвивали в собі чесноту покори і щирости, вистерігаючись самособня и у. Найбільше боялися, щоб не обдурити самих себе, вібито вони добрі чи навіть ліпші від інших.

Роздумуючи про Бога, зводячи свої очі до Нього, черпаючи від Нього ласку покори і належного розуміння самих себе, вони жили у мирі зі собою.

Якщо і ти хочеш мати Божий мир у свої душі, вчися контролювати свос себелюбство у багатьох речах. Все, що робиш, роби щиро і чесно задля Бога. Будь вірним Богові, бо Він цього вартий. Не сподівайся, що за кожне добре діло зараз таки дістанеш нагороду. Бог і так уже дав тобі більше, ніж ти заслужив, і більше, ніж ти можеш у цілому житті відплатити.

Якщо не можеш помогти своїм ближнім у їхніх заблудах і недоганяннях, то єдине, що тобі лишається, ось це: зайнятися власними справами. Нехай вони ідуть своєю дорогою, яку самі собі вибрали. Бо чому тобі губити спокій душі, а може, і грішити нетерпеливістю через упертість інших?

Передовсім старайся сам мати мир у душі. Щойно тоді будеш ясніше бачити, як той мир принести іншим. Справжні миротворці мають на людей вплив більший, ніж учені люди. Кожному подобається людина, що має спокій душі ,бо в такій людині кожен відчуває Бога близькість. Не бажай нічого земного, як лише того, щоб жити згідно з Божою волею і через те мати спокій душі. Бажання твої нехай будуть звернені до Бога, щоб Він поможе нам стати понад ті речі, що заколочують чи можуть заколотити спокій у наших душах.

Поможи ж мені, Боже, робити все потрібне, щоб осягнути мир, за яким тужить моя душа. Дай мені ласку пізнати Твою святу волю і жити згідно з нею у всіх обставинах мого щоденного життя. Хочу не лише сам мати Твій мир у душі; хочів би я й іншим людям Бога принести. Буду старатись помогти їм, скільки буде в моїх силах; якщо ж це мені не вдасться, лишу їх в Твоїх руках. Найперша справа, яка буде мені завжди на серці, це Твоя воля, бо ті, що намагаються жити так, як Ти бажаєш, показують найбільшу мудрість, осягають мир у душі вже в цьому — земному житті. Хочу бути одним з багатьох, що так роблять. Чи поможеш мені? Не сумніваюсь в цьому.

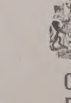

ОБЕЗПЕЧЕННЯ ВІД БЕЗРОБІТТЯ

ТЕПЕР ПРИСЛУГОВУЄ ДЛЯ БІЛЬШОСТИ РОБІТНИКІВ НА

ФАРМАХ, РЕНЧАХ, ТЕПЛИЦЯХ, РОЗСАДНИКАХ, САДІВНИЦТВАХ, ОВОЧЕВИХ, ЯРИНОВИХ І КВІТКОВИХ КУЛЬТИВАЦІЯХ

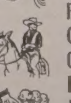

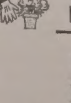

Робітники:

У своїому власному інтересі вивідайте, чи вам прислуговує обезпечення від безробіття тепер введене в життя у сільському господарстві й садівництві.

Працедавці:

Якщо у вас робить хтонебудь, ви мусите придержуватися певних розпоряджень. Це буде в вашому інтересі негайно вивідатися про обезпечення від безробіття для ваших робітників.

Негайно поінформуйтеся докладно про це у найближчому до вас бюрі

UNEMPLOYMENT INSURANCE COMMISSION
GOVERNMENT OF CANADA

7383(C) EP.

З НАШОГО ЖИТТЯ В КАНАДІ

ВІД ВЛАСНИХ ДОПИСУВАЧІВ

Едмонтон, Альберта

ПРИМІРНЕ ВЕСІЛЛЯ

Великою радістю для батьків є вінчання їхніх дітей, особливо, коли молодята походять з одного народу та є цієї самої віри й обряду.

Таке, власне, вінчання відбулося в суботу, 17 червня п.р. в українській католицькій катедрі св. Йосафата в Едмонтоні. Того дня, о год. 5 веч. чотирьох священників, іменно, о. декан Яр. Федуник, парох катедральної церкви о. Ю. Ковальський, канцлер єпископської консисторії о. д-р М. Сопуляк, і сотрудник митрополичої катедри у Вінніпегу о. О. Наконечний зінчали панну Зенону Марію, єдиную дочку інж. Юрія та Івани Чорнодолів, з д-ром Романом Юрієм, старшим сином д-ра Стефана та Олени Грабарів.

П-во Роман і Зенона Грабар

Дуже врочистий акт подружжя ще більше зьвеличав своїм прекрасним співом чоловічий хор "Думка" під диригентурою п. М. Іваника.

Свідками весільної церемонії було багато людей українців і неукраїнців.

Безпосередньо після шлюбу відбулося в криталевій залі готелю Едмонтон Інн весільне прийняття, що ним дуже вміло проводив в українській і англійській мовах п. В. Томин, посол албертської легіслятури. Весільними старостами були добре відомий в Едмонтоні д-р М. Смігурович з дружиною. Він теж виголосив довшу весільну промову, в якій представив молодят та родичів новозвінчаної пари.

Восина хуртовина другої світової війни розбила подружжя п-ва Чорнодолів. Інж. Юрій Чорнодоля, важко ранений під Бродами, попав у полон і цілий по шістьох роках московської неволі вдалося йому видістатися до Західної Німеччини, звідки в 1952 р. виемігрував до Канади. Його дружина п-і Івання теж перейшла всі страхіття війни, а втікаючи з маленькою Зеною на руках на Захід, була захоплена більшевиками під Ополем. Там вона й залишилася. Пішла до праці і хоч тяжко було, виховувала та доглядала свою одиноку дошу. Щойно по 14-ти роках важкої розлуки вдалося інж. Ю. Чорнодолі в 1958 р. спровадити дружину і дочку до Канади.

В канадській школі Зені спочатку було дуже важко. Але талановита і пильна дівчина скоро опанувала мови українську й англійську та дігнала і перегнала в науці своїх ровесників.

В 1961 р. Зенона Чорнодоля закінчила з відзначенням Гай Скул, а вже в 1964 р. здобула на Албертському університеті дипльом бакалавра (B.Sc.) санітистичних наук. Бажаючи далі студіювати, цього самого року вона вступає на медицину, і сьогодні Зенона є вже на останньому році медичних студій, які, як мужатка, задумує продовжувати і при Божій помочі в слідуючому році закінчити.

Молодий д-р Роман Грабар також перебув ще малих хлопцем все лихоліття війни і через Австрію, Італію та Англію прибув зі своїми батьками до Канади, де його тато ностріфікував медицину і як практикуючий лікар осів у Саскачевані. Там молодий Роман закінчив Гай Скул і переїхав до Едмонтону та тут на Албертському університеті розпочав дентистичні судії, які успішно закінчив в 1965 р. дипльомом докторадентиста і почав самостійну практику. Завдяки своїй працьовитості, при допомозі родичів він придбав та уряднив власний модерний дентистичний офіс на північному Едмонтоні при 82 вулиці і 130 авені.

Батько молодого д-р Стефан Грабар в своїй короткій промові подякував Богові, що дозволив йому діждатися такого радісного дня, привітав сина і синову та побажав їм всього найкращого на новій дорозі життя.

Дуже зворушливо промовляв батько молодої інж. Ю. Чорнодоля. Він попросив свою улюблену Зенко віддаючи її Романові. Дякував своїй дружині, що виховувала її в часі їхньої розлуки. Привітав сватів, господаря, старостів любили і шанували рідну Українську Церкву, українську мову і культуру та передали ці наші скарби своїм дітям.

Молодий був останнім промовцем під час весільної гостини. Він говорив по-українськи і по-англійськи. Дякував своїм батькам і батькам молодої, що виховали і віддали йому таку гарну квітку та просив всіх присмно бавитися.

Многоліттям в честь молодят та молитвою закінчено офіційну частину весілля і молодята гарним тангом започаткували весільну забаву.

Під час перерви староста д-р М. Смігурович відчитав привітальні листи і телеграми, які наспіли на адресу молодих панства Грабарів від численних людей з різних країн світу.

При мрійливих звуках чудової оркестри "Голден Нагет" під батутою п. Івана Сіріка, підкріплювані різнородними гарячими трунками та обильним буфетом зі смачними тортами, — всі приємно бавилися аж поза півночі.

По весільній забаві молодята відлетіли в пошлюбну подорож на Гаваї.

Едмонтон, Альберта

25-РІЧЧЯ ПОДРУЖОГО ЖИТТЯ П-ВА ПРОКОПА І АННИ КРАВЧУКІВ

Прокоп і Анна Кравчуки з дітьми

25 травня ц.р. минуло двадцять-пять років з тої пам'ятної хвилини, коли то в парафіяльній церкві у Дарахові на теребовельщині, в Україні, бл. п. о. Юліян Барановський звінчав молодят — Прокопа Кравчука й Анну Снігур. Обидвоє вони народилися й виростали в пригарному подільському селі Дарахів. Обидвоє, звінчавшись, намірялися там і звити своє родинне гніздо. Але обставини другої світової війни встелили їм іншу дорогу — важку і непривітну. Зараз таки треба було п-ву Кравчукам покидати батьківський дім, бо політика брутального окупанта висилала їх на примусові роботи до Німеччини. Щастям їхнім було те, що обидвоє перезулучували перетривали важкі часи воєнної пацицини, допомагаючи собі взаємно та підбадьорюючи надію, що скінчаться дні поневірянь.

Ще чотири роки по закінченні війни жили п-во Кравчуки в Німеччині і 1949 року переїхали в Канаду — до Албертн, осівши в містечку Вилна. По півторарічному побуті у Вилна перенеслись вони жити до Едмонтону. Тут 1953 року народився їм син Роман, а 1957 року дочка Марія. Коли 1955 року оснувалась в Едмонтоні парафія св. Юрія, п-во Кравчуки включились в її членство.

З приводу срібного ювілею подружжя за стараннями приятелів п. П. Фурмана та п. С. Романюка, приятелі та знайомі приготовили дня 20 травня для п-ва Кравчуків милу несподіванку. В парафіяльній церкві св. Юрія о. В. Тарнавський відслужив того вечора в намірені ювілятів благодарний Молебень, а по Молебні в парафіяльній залі відбулась ювілейна гостина, що її господарем був п. Л. Чернюк. Вітаючи ювілятів, їхній парох о. В. Тарнавський згадав батьків п. Прокопа Андрія і Тетяну Кравчуків та батьків п-і Анни Миколу й Антонину Снігурів та всю родину, що там в Україні проживає. Окремо підкреслив о. парох відданість ювілятів своїй Церкві та народові. Ці приємкети дозволили їм перетривати світову хуртовину та щасливо діждатися спокійного життя тут у Канаді.

Це розмірно спокійне життя в новій країні — говорив о. парох — не збаламутило родини Кравчуків. Вони і тут в Канаді почуваються українцями, чого найкращим доказом є їхня праця в парафії св. Юрія та їхня журба про дітей. Наука в рідній школі, щоденідьна участь у богослужениях — це шлях яким ідуть їхні діти, це — треба надіятися в Божому благословенні — і запорука, що їхні діти остануть вірні і своїй Церкві і своєму народові. Це для п-ва Кравчуків буде найкраща нагорода за труд та журбу про тих, що їм найдорожчі. Згадуючи сина п-ва Кравчуків Романа, о. парох висловив надію, що він поїде в Рим, щоб у Малій Духовній Українській Семіна р і її приготовлятись до студій на св. Богослові та й стати опісля українським священником. Приявні оплескаєм привітали слова о. пароха, зверташи свої очі на скромного юнака Романа Кравчука.

На цей ювілей наспіли привіти, що деякі з них господар і прочитав. Надіслали: о. К. і Т. Стангрет з Вилни, родина Стельмащук та родина Ділай з Вінніпегу, рідний брат ювілятки п. Володимир Снігур та стрічний брат п. Остап Кіндзерський з Ню Йорку ЗДА. Приявні гості подарували п-ву Кравчукам на пам'ятку цієї ювілейної гостини в гарних українсько-го стилю рамах "Тайну Вечері" та практичний для кухонного вжитку "міксер". Обидвоє ювілятки зворушеними словами дякували ініціяторам та й усім гостям за привітання та гостину. Окремо вони дякували панам, що зайнялися приготуванням вечері та під час неї услуговували. Пізно в ніч продовжувалась ювілейна гостина. Її перепітали приявні співом українських пісень.

З приводу ювілею п-во Кравчуки зложили $15.00 на фонд "УВ". За жертву щиро дякуємо, а п-ву Кравчукам бажаємо многих літ.

Прісвил, Саск.

Похорони бл. п. Євдокії Квасниця

В понеділок, 6 березня, упокоїлася в Бозі по довгій та важкій недузі бл. п. Євдокія Квасниця. Покійна походила родом з Вобятин, пов. Бучач, Західна Україна, де прийшла на світ в 1886 р. в родині Гудзик. В 1903 р. вона одружилася зі Стефаном Квасницею, а в 1906 р. обоє приїхали до Канади й осіли в околиці Чехів, недалеко Прісвил. Тут вони належали до церкви св. Духа В Прісвил. В 1943 р. помер її чоловік й в 1949 р. покійна перейшла жити до містечка Прісвил, де стала членкинею зарафії Преображення Господнього в Прісвил. Покійна була доброю християнкою, сотвісно виповнила всі свої релігійні обов'язки та часто приступала до св. Тайн. Чотири останні роки вона тяжко хворіла й була під опікою своєї дочки Марії.

бл. п. Евдокія Квасниця

Оплакують покійну три сини: Михайло в Ред Лейк, Пилип в Ватсон, Саск. і Сем в Прісвил та 5 дочок: Міртл, зам. Бойко в Ред Лейк, Онт., Стелла, зам. Тейлор в ЗДА, Анна, зам. Яцишин, Павліна, зам. Хоптій та незамужня Марія — всі три з Прісвил, окрім цього 27 внуків та 15 правнуків.

В середу, 8 березня відслужив о. В. Костюк парастас в каплиці похоронного заведення в Прісвил, а в четвер, 9 березня відслужив о. В. Костюк а о. П. Лісовський заупокійну сл. Літургію та похорони в парафіяльній церкві в Прісвил, після чого складено тління останки покійної на парафіяльному цвинтарі в Прісвил.

Після похорову відбувся поминальний обід, що його приготовили членкині відділу ЛУКЖ. Під час обіду переведено збірку на українську католицьку пресу, з якої передано 12.00 дол. на "Українські Вісті". За жертву щиро дякуємо, а покійній Евдокії вічна память.

Якщо маєте що друкувати, зверніться до друкарні "Українських вістей", яка виконає Ваше замовлення СОЛІДНО та СКОРО і по приступній ціні. Зайдіть до нашої друкарні при 10967 - 97 вул., Едмонтон, або зателефонуйте на число 422-5708.

СПОМИН ПІОНЕРА

З ДЖУРИНА ДО КАНАДИ

Іван Німчук, Лемонт

Клопіт зі саньми

Коні були добра річ, але до коней треба було завжди докладати. М. ін. треба було купити сани, які досить дорого коштували, щоб можна було їздити зимою. Щоб не видавати на сани багато грошей, дехто пробував робити сани сам. Але, як хтось забирався робити сани, то мусів уміти трохи майструвати, а до того треба було купувати залізне окуття до саней, без чого годі було сани зробити. Нам саней було конче потрібно, а грошей не було, тому ми порадилися оба з татом й порішили забратися до роблення саней. Мій батько знав трохи майстерку, то я й не дуже боявся, що нам сани не вдадуться. Але найбільший клопіт був, що в лісах, побизу яких ми жили, не було того дерева, якого вживають до роблення саней. Коло нас у лісі росли лиш білі осики тай чорні трепети, а з цього дерева годі було робити сани, бо ці дерева були зам'які та й заслабі на сани. На сани треба було конечно десь дістати березового дерева, а коло нас такого дерева не можна було знайти. Дуже можливо, що десь дальше в глибині тодішніх великих та й грубодеревних лісів, що були коло нас, були й берези, але хто міг був їх там віднайти.

Тому я задумав порадити собі в іншій спосіб. Я знав, що недалеко ріки Саскечеван, недалеко того місця, де до неї впадає Бівер Крік, повинні бути берези. Бівер Крік був тоді славний своїм імепем не лиш тут в Канаді, але й в старому краю. Бівер Крік називалася досить широка територія в тодішніх часах. Не був це якийсь сталий потік чи річка, лише русло потока, в якому збиралося багато води весною, коли топилося багато снігів, або літом, як падали злинві дощі. Отоді Бівер Крік був подібний до доброї ріки, а в інший час, коли снігів не було, а на дворі була тарна погода, тоді і в Бівер Кріку було сухо. Але хоч Бівер Крік не був великою рікою, то в тому місці, де він лучився з великою рікою Норт Саскечеван, він має такі високі береги, як і згадана ріка. Я знав, що в тому місці повинні бути берези й туди я задумав вибратися за потрібним нам матеріялом на сани. Я позичив у одного з наших сусідів саней, запряг свої коні й поїхав по березину. Але, заки я пустився шукати цього березового дерева, я при цій нагоді поступив до одного нашого односельчанина, Якима Стромецького, який якраз тут поблизу Бівер Кріку мешкав. Він був нашим близьким сусідом вдома, а до того ще й приходився якоюсь далекою родиною. Як я йому розказав, за чим я іду, він засміявся й сказав, що може мені помогти знайти потрібне березове дерево, бо він навіть бачив на своїй фармі багато беріз. Отже не треба буде нікуди далеко їхати та шукати за березами, бо вони є таки в нього. Певно можна буде щось відповідного знайти. Вправді беріз немає поблизу самої хати, треба піти аж туди, де влие зимою вода Бівер Кріку, але то не так дуже далеко. Головне, щоб знайти відповідне дерево, а потім уже його звідти якось витягнемо. Ми вийшли з хати й зайшли в ліс, який на горбі був самий осикозий, але густий, а дерева були таки добре грубі. Ми подалися на полудневий захід в сторону Бівер Кріку і, йдучи та розглядаючись, ми натрапляли деколи й на берези, але наразі годі було пошасти на таке дерево, яке було б придатне на сани. Нам треба було дерева з кривим коренем, яке треба було використати й з нього мала вийти т. зв. копаниця. Таких кривих копаниць треба було дістати чотири, щоб з них можна було зробити сани. Довго ми ходили по лісі та заглядали поміж дерева за такими березами, але якось не було такого, як ми хотіли. Так ми зайшли аж близько згаданого потока, який перетинав фарму Стромецького. І аж тут ми знайшли гарні й здорові берези з кривими коренями. Робота пішла нам досить скоро, бо було в чому вибирати. Ми приглядали відповідні канадки дерева та й стали заходитися в голову, як їх з того місця забрати. Годі було й думати про те, щоб робити дорогу до хати таким густим лісом, ще й з такими грубими деревами. Ну, а знов нести на плечах це дерево теж не було можна, бо дерево було сире й дуже тяжке, а до того його ще й невигідно було нести через оці кривулі-корені. Я пропонував узяти одного коня тай повитягати оці канадки дерева десь на якусь полину, куди можна б було заїхати саньми, і відтак забрати їх до скріні, яка була на санях. Але від цього відрадив мене мій старенький чапашко — Стромецький. (Чапашком жликали в нашому селі звичайно старших людей, а зокрема тих, що були хресними батьками.) Він порадив мені позиити це дерево до потока й спустимо його в потік на лід. Він має зроблену добру дорогу до потока й ною можна буде заїхати вигідно до потока й забрати це дерево на сани.

Не предчуваючи нічого злого ані небезпечного в тому пляні, я послухав ради старшого чоловіка й погодився на неї. Але, на жаль, дуже зле на цьому вийшов. При нашій кінцевій роботі з березами сталася мені така пригода, що я мало не заплатив життям за ті берези. А сталося то так: Як ми почали носити це дерево до потока, то перші два канадки пішли нам досить легко. В тому місці, де ми мали спускати дерево в потік, берег був високий приблизно на двадцять п'ять стіп або більше, і то стрімкий як стіна від верха до споду. Отже з цього то берега ми кинули вдолину ці два канадки. Я дав Стромецькому трохи легший кавалок дерева, а самий взяв останній, тяжий, чи найтяжий з усіх чотирьох.

Як ми прийшли над берег, то старий спустив на лід свій кавалок скоріше, а я мав покласти зараз за ним. Але тому що мій кавалок був занадто тяжкий, я не міг його скинути відразу з плечей в долину й тому я спустив з плечей той простий кінець і припер його об землю, а відтак хотів сховпити його дещо вище руками й копнути в долину. Тому, що я знав, що за моїми плечима сторчить здоровенна тяжка кривуля та боявся, щоб вона мене за собою не потягнула, я був досить обережний. Але й моя обережність не помогла нічого. Як я лише взяв руки від дерева й хотів їх пересунути трохи вище, моє дерево посунулося в долини по замерзлій ледяній землі в напрямі до потока, а, як сунулося, то той закривлений кінець, що був за моїми плечами, як бахнув мене в бік, то я скоріше опинився о долині в потоці, як моє дерево. А моя кривуля летіла враз зі мною, але ззаду та й ще мене цілий час потовкала. Як я врешті опинився зі своєю необстасною санкою на лді в потоці, я стратив приторомість і зовсім не тямив, що зі мною сталося. Як я трохи прочунявя, то хотів встати, але мене так страшно болило в боці, що я ледве дихав. По якомусь часі прийшов мій напарник та старався мені дещо допомогти, але бідака не знав, що має зі мною робити. Але якось взяв він мене попід пахи, підніс, поставив на ноги й так мене держав довший час, щоб я не застигав на леді. Від цього мені зробилося трохи легше. За якийсь час ми посувалися поволі по леді, але він уввесь час держав мене попід руки. За якийсь час ми добралися потоком до його дороги, і як ми вилізли з потока на цю дорогу, мені на стільки стало легше, що я вже міг сам поволі йти з ним до його хати. Як я дійшов до хати, я дуже втішився, що вже бодай тепло стало. Але в боці мене ще й дальше боліло, й то дуже, я навіть побоювався, що може там дещо було відбите, або що. Але якось воно, Богу дякувати, так зле не було. Правда, ці сани відчував я в своєму боці дуже довго, але я таки своєго добився. Сани ми зробили таки гарні й їздили ними так довго, аж доки не спромоглися на те, що могли купити собі нові фабричні сани.

СТОРІНКА САСКАЧЕВАНУ

SASKATCHEWAN PAGE

Редагує: Анна Марія Баран
1306 - 20th St. W., Saskatoon, Sask.
РІК 2. Телефон: 242-6364 Ч. 28

З ЄПИСКОПСЬКОЇ КАНЦЕЛЯРІЇ

16-го липня, неділя о год. 10-ій рано Архиєрейська Служба Божа в Курюках.

16-го липня, неділя о год. 5-ій пополудні Архиєрейський Молебень в Доброводах.

ЗА НАШ УСПІХ І РЕСПЕКТ

Наше місто Саскатун, "некоронована" столиця і найкраще місто Саскачевану, розростається неймовірно скоро. За останніх кілька років тут зроблено багато основних змін: Транс-кенада гайвей, що пробігає містом, надав йому деликомічного характеру. Його побудова була нагодою усунути старі вузькі вулиці й доми, що відсвіжили і зминули цілі дільниці міста. Значно поширено берег ріки і його використано для догідного в'їзду і виїзду на постійне перевантажений університетський міст, крутими дорогами, які крім вигоди надали чогось особливого тій частині нашої ріки. Із середмістя перенесено залізничу станцію "Сі-ен", на захід поза місто, а в тому місці розбудовується дійсний центр міста. Тут просто виросла імпозантна будова міської авдиторії, як проект з нагоди сторічня Канади і вже в скорому часі розпічнеться будова модерного тороговельно—розважового центру. Поруч Безборо готелю розбудувався великий, модерний Казалір—мотель. Інші готелі в середмісті відновлено і значно розбудовано. Збудовано кілька нових філій існуючих вже від давна тут банків. Замітно й сильно розбудувався кооп-центер, та інші споживчі і манufактурні зелікі фірми.

В місті є кільканадцять підприємств, що їх власниками є українці. Одначе крім декількох, всі інші це підприємства малого розмаху.

Коли брати до уваги, що місто росте, незвичайно скоро розвивається, а з ним розвиваються й розбудовуються зелікі фірми, не треба бути несимістом, але сама льогіка диктує, що існування всіх цих малих крамниць і підприємств стоїть під зелікою загрозою, скільки ж бо то їх вже до цього часу було змушених до самоліквідації.

В такій ситуації мимоходом насувається думка, чому не взятися українцям Саскатуну і провінції до розбудови своїх кооперативних центрів. В Саскатуні, наприклад, зовсім немає доброго українського готелю, споживчі крамниці тільки ті ростуть, що мають великий вибір продуктів, чому ж отже не створити великої, за вимогами часу, модерної споживчої кооперативи, яка могла б мати свої філії в різних дільницях міста, а дальше, таки дуже потрібна ефектовна репрезентативна українська харчівня — цукорня — кавярня, в котрій з кожного кута визирала б беззастережна чистота, елеганція і краса рідного стилю. Часто дорікаємо, що цілі дільниці, а то найкращі й найбагатші підприємства, є власністю однієї нації — чомуж отже не хочемо попрацювати над тим, щоб не губити позицій у наших містах, а зокрема в нашому Саскатуні, що саме розбудовується і має перспективи дальшого доброго росту, — а здобувати позиції. Правда у нас не має мільйонерів, а добра річ необмежується до тисяч, але зате маємо наш золотий кооперативний досвід нашої кооперації, що так славно розпинулася в рідному краю і була не тільки нашим матеріяльним добром, а була зеркалом великої моральної і національної сили нашого народу, що мало поважне значення теж у політичному житті. Ще живуть у Канаді наші талановиті кооператори, які можуть послужити своїм кооперативним досвідом молодшій генерації, з якої немало закінчило відповідні економічні студії, є у нас люди, що їх навіть поважний капітал є на услугах не-українців, є ще й такі, що з браку ініціятивам заморозили свій капітал на власну шкоду таки у власній скрині. Коли б можна було пов'язати всі ці жінці, була б ярація для своїх людей, репрезентація в економічному секторі, власне народне майно, що становить основу культурного розвою і росту, була б самопоміч і охорона перед визиском. Призадумуймося над тим у часі наших родинних, товариських, організаційних зустрічей, з'їздів, і змагаймо до зеликих, ефективних, кооперативних підприємств, бо лиш такі в наших обставинах можуть мати успіх, а їхні власники респект.

Важніші події

В ДОМІ ДЛЯ СТАРШИХ СВ. ЙОСИФА

Місяць травень, що є одним з найкращих місяців у році, був теж одним з кращих місяців у житті старших жителів у домі св. Йосифа. Місяць травень — це місяць квітів — і якраз в цьому місяці чудові китиці квітів, присланих родиною бл. п. сенатора Л. Гнатишина, та "Ро-тарі Клаб" (квіти з Британської Колюмбії) прикрашували своєю красою та наповнили дім ароматами.

Місяць травень присвячений Божій Матері (майські богослужіння) та нашій земській матері. Дня 14-го травня управа дому св. Йосифа та членкині ЛУКЖ під проводом пані Катерини Гнатюк зробили милу несподіванку стареньким матерям-бабуням та прабабуням, котрих о год. 2-ій пополудні запрошено до гостинної залі. Тут всім причіплено гарні китиці квітів та угощено перекускою. Після цього відбулася мала програма, в часі котрої приявні співали пісні до Матері Божої, а о. д-р Г. Миколів виголосив з нагоди "Дня матері" коротку зворушливу промову. Рівнож преподобна Сестра Теодора зложила привіт стареньким матерям-бабуням та прабабуням від управи Дому св. Йосифа, а панна Марія Огенчук привітала їх від неприсутніх їх дітей, внуків та правнуків.

Четвертого червня жителі Дому св. Йосифа прощали свого приятеля о. д-ра Г. Миколіва, який часто в заступстві капеляна Дому о. Р. Гоменка відправляв богослужіння в каплиці та приносив слова потіхи. О год. 6 вечором Преосвященний Кир Андрей разом з о. Миколівим, о. Гоменком та о. Бойком відправили Молебень до Серця Христового в намірині о. Миколіва. По Молебні відбулася спільна перекуска, в якій взяли участь всі жителі Дому св. Йосифа. По перекусі промовляв Преосвященний Кир Андрей, а панна Марія Огенчук зложила від жителів Дому щиру подяку о. Миколіву за його щире та гарне відношення до них та побажала йому якнайкращих успіхів в новій парафії.

На закінчення о. Миколів зложив подяку в першу чергу Преосвященному Кир Андресві за його батьківську опіку та слова прощання, а відтак подякував управі Дому св. Йосифа та його жителям за слова прощання та побажання, а відтак і від себе побажав всім жителям довгого та щасливого життя.

Єпархіяльний музей та катедра св. Юра

АТРАКЦІЮ ГОСТЕЙ З АМЕРИКИ

При кінці місяця червня ц.р. відбувався в Саскатуні з'їзд інженерів-агрономів ЗДА і Канади. На той з'їзд з інженерами приїхали також і їх жінки (біля сто жінок). Щоб занімати гостей зі Саскатуном та упримнити їм час, спеціально зорганізований комітет займався тою справою. В середу 28-го червня по спільному сніданку гості мали можливість оглянути виставку українського народного мистецтва, котрого техніку та символізм пояснювала пані В. Буряник, голова музейного комітету при Союзі Українок Канади в Саскатуні. Відтак в авдиторії місцевого "Арт Центру" гості могли оглянути показ ноші етнічних груп, як також вислухали з великим заінтересованням селекцію народних пісень та любувалися народними танками. Після полудня того ж дня гості мали можливість оглянути місто та університетські забудовання.

Другого дня 29-го червня для гостей заплянованою відвідин Українського Єпархіяльного Музею ЛУКЖ та катедри св. Юра. Гостей подівлено на дві групи, котрих провідниками були пані: Евгенія Саранчук та Єлисавета Габрух. Перша група пані Е. Габрух прихала до Музею о год. 10.30 рано і її привітала управителька Музею пані Анна Шудлик. Крім пані Габрух пояснювали також поодинокі експонати пані: М. Черпеські, В. Ватрич, П. Чепига, А. Шудлик та Тереса Баран. При реєстрації гостей сиділа пані М. Музика. Одну годину пізніше музей відвідала друга група з панею Е. Саранчук. Просторий будинок музею, культурно розложені експонати та річеві пояснення зробили на відвідувачів надзвичайно приємне враження, а деякі з них прямо не хотіли повірити, що це твори людських рук.

По відвідинах музею обі групи відвідали також і катедру св. Юра, де змову на всі питання про розмальована катедри, техніку, стиль та значення поодиноких символів давав вичерпні відповіді Теодор Баран.

Пані Саранчук сказала, що в поворотній дорозі автобусом гості із ЗДА були надзвичайно вдоволені з відвідин музею та катедри, як також були цікаві довідатися дещо більше про українське життя в Саскатуні. "Шкода, що не було відповідних брошур, які інформували б про наше життя та добутки" — сказала пані Саранчук. Завзята пані Саранчук зовсім слушна і над приготуванням та виданням таких коротких брошур добре було би призадуматися.

Т. Б-и

УРОЧИСТЕ ПРИЗНАЧЕННЯ МОСТУ В ПРИНС АЛЬБЕРТ В ЧЕСТЬ ДЖ. Г. ДІФЕНБЕЙКЕРА

Дня 5-го червня при масовій участі жителів міста Принс Альберт представників саскачеванського уряду, політичних партій та міста Принс Альберт урочисто відслонено таблицю на мості на ріці Північний Саскачеван, на якій написано слідуюче: "Міст Високодостойний Джон Г. Діфенбейкер, названий у честь великого канадця". Відслонення таблиці доконала дружина Дж. Г. Діфенбейкера пані Діфенбейкер. В часі відслонення був приявний і сам Діфенбейкер. Грятуляційні промови виголосили мейор міста Принс Альберт А. Барскі та міністер природних багатств Саскачевану Д. Г. Стюарт. Вечером в часі спеціяльного бенкету в честь Діфенбейкера прем'єр Саскачевану Р. Тетчер між іншим сказав: "Пан Діфенбейкер увійде в історію як один з великих канадців, який душею відчув потреби та хотіння Західної Канади та почав діяти, щоб ті потреби виконати".

Пропам'ятний альбом

САСКАТУНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ

До Всечесних і Преподобних Отців Душпастирів та всіх Вірних Саскатунської Єпархії.

За згодою і благословенням нашого Владики, Преосвященного Кир Андрея, Централа Українців Католиків Саскачевану вирішила видати з нагоди 75-річчя українського поселення і 100-річчя Канади, ПРОПАМ'ЯТНИЙ АЛЬБОМ — УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ САСКАТУНСЬКОЇ ЄПАРХІЇ.

Альбом має бути виданий до кінця цього року (1967). В АЛЬБОМІ будуть: знимки (фота), чорно-білі, зовнішній виглад церкви. Поруч буде подано у двох мовах, українській і англійській, короткі дані про церкву (запитник буде висланий окремо). Парафії, в яких побудовано вже другу а то й третю церкву, повинні подбати про те, щоб в Альбомі була знимка і дані теж про ці церкви.

Ціль: АЛЬБОМ — УКРАЇНСЬКІ КАТОЛИЦЬКІ ЦЕРКВИ САСКАЧЕВАНУ буде цінним вкладом до історії українського поселення в Канаді, він має зберегти пам'ять про наші церкви на канадській землі для прийдешніх поколінь, він має бути дійсним документом жертвенности і праці їхніх будівничих. Альбом, як НАСТІЛЬНА КНИГА наших родин, буде спонукою до зглиблення віри, любови рідного обряду, застанови над долею рідної Церкви в Україні і поза її межами, буде поштовхом і заохотою до активности, діл, для її постійного розвою і росту.

Всечесних і Преподобних Отців Душпастирів проситься, допомогти зреалізувати цей корисний задум.

ФІНАНСУВАННЯ АЛЬБОМУ: кожна парафія оплачує кліні своєї церкви 25 — 50 дол., залежно від спроможности даної громади. Громади зовсім малої числом членів, можуть прислати менше. Більші парафії по містах і містечках повинні б скласти більше, в цей спосіб можна буде зрівноважити кошти виробления кліш.

Проситься парафільні організації, жертвувати на цілі видання окремі датки, проситься людей доброї волі, в яких буде зрозуміння користи і конечности такого Видання, скласти свої особисті жертви.

Організації й поєдині особи чи родини, які зложать дол. 100 і більше, будуть відмічені як ФУНДАТОРИ АЛЬБОМУ. Всі, що зложать від 25 — 100 дл., будуть вміщені у списках як ЖЕРТВОДАВЦІ.

Замітка: В Альбомі будуть поміщені знимки дзвінниць, пропам'ятних хрестів, що є коло церков. Церкви, що мають іконостас, чи гарне розмалювання, повинні додатково зробити добру кольорову знимку.

Всі письма, знимки і датки проситься висилати на подану внизу адресу. Для видання Альбому, буде відкрите окреме конто в Кредитовій Спілці "Нова Громада" в Саскатуні.

АДРЕСА: ANNA M. BARAN, 1306 - 20 St. W., Saskatoon, Sask.

ДОПОВНЕННЯ: Знимка (фото), зовнішній виглад церкви має бути чорнобіла на блискучому папері, величина 8 на 19. Знимки малі але виразні і на блискучому папері можна буде також використати.

ЦЕ ЛИШЕ МОЖУТЬ ЗРОБИТИ ЖИДИ

Як лише появилися перші вістки про війну жидівської ліліпутної держави Ізраїлю з арабами, в Канаді жидівська громада заметушилася. В кожному місті постали комітети, яких цілию було принести негайну поміч ізраїльському народові.

В Саскатуні, коч жидівська громада начислює всього 800 осіб, протягом кількох днів зібрано 100,000 (сто тисяч) долярів.

Група дітей, що брали участь у фестивалі української молоді.

Анна М. Баран

МОНТРЕАЛЬ (4)

В одному з одержаних листів, "постійний" читач Сторінки запитує, чи можна на площі Експо дістати національні страви поодиноких народів. Напевно можна. Більш ніж їх є разом у т. зв. "шопінг центер". Та ки за тим треба щукати в ресторанах, що є при павільйонах даної національности, а бувають теж особно. Як вже було згадано в останньому числі "Монтреалю", всіх ресторанів підготовано сімдесят. Організатори виставки передбачують, що відвідувачі залишать в них около вісімдесят мільйонів долярів. Чому ж отже в цій сумі не мало б бути кілька десяток ваших, щоб не тільки заспокоїти свій апетит який росте на площі виставки разом з болем ніг, але теж цікавість, що їдять народи, яких ще не опанувала пошесть "гембургерів" і "гатдогів". Пам'ятки, "сувеніре" можна теж дістати, для того є більш як двісті кіосків. Більшість їх є разом у т. зв. "шопінг центер". Та незабудьте взяти книжечки і памфлети, що їх даром, а часом за малою оплатою дають при вході до павільйонів, а теж подбайте, щоб вам відбили на печатку даного павільйону (часто це треба зробити самому), їх можете відбити навіть на обкладинці вашої інформативної книжечки (Експо 67).

Dr. M. F. Stadnyk
Dr. Irwin Stadnyk
Окулісти-Оптометристи
512 Canada Bldg.
Saskatoon, Sask.
Phone 242-8656

Поза всім уже сказаним про Експо, немов живою його частиною є театер. Опера, драма ,балєти, оркестра, по-особні виступи світової слави артистів, — бодай дещо з того доконче треба бачити. Переглянувши вперше програму театру, що є у вашій інформативній книжечці (Експо 67), заплянуйте й підіть, бо шкода було б програвити що може й неповторну нагоду. Також живою, а ще й як дуже дорогою для нас українців частиною світової виставки буде збірний виступ нашої організованої молоді. Це буде в суботу 29 липня, що завершиться перемаршем молоді вулицями нашої столиці і змурованням Пропам'ятної таблиці в голю Нової Національної Бібліотеки Державних Архівів в Оттаві, 31 липня. Плянуйте бути в тому часі на виставовій площі, а теж дайте нагоду своїм дітям і старшій молоді бути співучасниками цього великого історичного здвигу, який остається в їхній пам'яті не тільки милим спогадом, а буде може й як все життя пригадкою, немов би цілюще зілля Євшвану, яка не дасть приспати їхній національній совісті.

УКРАЇНЦІ В МОНТРЕАЛІ

Ідучи на світову виставку до Монтреалю, мимоходом ставимо собі питання, скільки їх є і як живуть наші поселенці в тому місті.

За власними записками і як інформує Пропам'ятна книга, що її в цьому році видав відділ КУК в Монтреалі, Монтреаль під цю пору має 17 - 18 тисяч населення українського роду. З цього числа 65% припадає на, католиків, 30% на православних і 5% на протестантів.

Українці католики є об'єднані в таких парафіях: св. Михаїла а дільниці Фронтенак — це перша українська католицька парафія, основана 1911 р., а церква збудована в 1915 - 1916 рр.; парафія Св. Духа в дільниці Пойнт Ст. Чарлс, церква збудована 1948 р., Успення Божої Матері — будову церкви закінчено 1958 р .в дільниці Роземонт; парафія св. Йосафата у Від Емар дільниці — відправи у каплиці, яку перебудовано з малого будинку в 1943 р.; парафія св. Івана Хрестителя в Парк Екстеншен, парафія осиувалася 1950 р. церква ще в розбудові; парафія св. Миколая у Ля-Саль — Монтреаль, парафія основана 1963 р. ще не має своєї церкви. Богослужіння відбуваються в каплиці французької церкви Сакре Кер. Парафія св. Василія Великого в Лящін коло Монтреалю, церква збудована 1959 р.

Українці православного віровизнання, об'єднані в трьох парафіях: собор св. Софії збудований 1962 р. в околиці Розмавту; парафія Покрови Пресвятої Богородиці, церква збудована 1961 р. на Розмавт, і парафія св. Юрія в Лящін коло Монтреалю. Церква збудована 1951 р.

Всі парафії концентрують життя своєї громади в різних організаціях. Майже в кожній парафії є рідна школа. Відділи ЛУКЖ є об'єднані окружною радою, що є при парафії у Розементі.

Крім організацій при парафіях, українці міста Монтреалю й сусідніх околиць, є об'єднані у багатьох інших організаціях. До найстарших з них належить Т-во Просвіта, яке основано в Монтреалі в 1913 р., отже 54 років тому. У власному будинку "Просвіти приміщується Рідна Школа і Бібліотека. А дальше слідують всі організації системи УНО від 1928 року. Організації Визвольного Фронту від 1950 р., організації політичного характеру, професійні об'єднання і культурно-мистецькі клюби.

На окрему увагу заслуговує організація молоді; Українська пластова станиця сягає своїми початками до 1948 року. Станиця закупила власний дім в 1954 році, а в 1959 р. оселю "Батурин", де в місяці липні 22 - 30 ц.р. відбудеться для відзначення 100-річчя Канади і 55 річчя Пласту, міжкрайова пластова зустріч. Осередок СУМ-у оснований 1950 р. вже 1955 придбав власну оселю "Верховина" та розбудував для табурування в часі літа. Сильною є в Монтреалі організація українських студентів, вони є при університеті Мек Гіл і двох коледжах. Всі спортовці знають, що в Монтреалі є наше спортове товариство "Україна", яке 1957 року здобуло канадський чемпіонат футболу. Т-во "Україна" зорганізувалося в 1949 році.

Не менше сильно є розбудована кредитова кооперація. Монтреаль має чотири кредитові спілки. Добре розбудована забезпеченева установа Український Народний Союз, а дальше асекураційне і запомогове Братство св. Миколая. "Українське товариство Взаїмна Поміч" і Український Робітничий Союз.

Українці міста Монтреалю мають кілька добре зорганізованих хорів, танцювальних груп, вони добилися перед десяти роками, що над управою міста Монтреалю в дні 22 січня вивішується український прапор, вони подбали, що один з бульварів в Ля-Саль названо ім. Тараса Шевченка, а в Лящін к. Монтреалю одну з вулиць названо ім. Івана Франка.

В'їжджаючи до Монтреалю, зустрічайте українських мешканців того великого, теперішньої своєї уваги міста, в свідомості, що зустрічаєте одну з наших більших, об'єднаних і добре зорганізованих громад. А коли час дозволяє, відвідати їхні культурно-громадські інституції, обов'язково зайдіть до наших Господніх храмів, щоб скласти Господеві подяку за преціннй і невгасаючий дар віри, силу живучости в нашому народі, які, як скрізь, де б долля не кинула українську людину, і в тому превеликому місті, дали буйний і достойний розквіт.

На цьому місці складаю сердечну подяку гостинним українцям в Монтреалі, а зокрема мому затяті Стефанові, що помимо родинної журби, про що була згадка на вступі, і кінцевих іспитів його ліркарської спеціялізації, допомогли мені зібрати потрібні матеріяли до написання цієї дописі.

(закінчення)

Українські Похоронні Заведення в Альберті

В годині смутку по втраті дорогої особи в родині, приятеля чи знайомого, звертайтесь за сумлінною і ввічливою обслугою в похороненню, бальзамованню і в закупленню домовини та нагробних хрестів до:

Park Memorial Funeral Directors

9709 - 111 Ave., Phones: 422-2331 & 424-1633, Edmonton

Відділи в таких містах Альберти:

Vegreville, Phone 2011 — Lamont, Phone 53 — Smoky Lake
Myrnam — Vilna — Mayerthorpe — Wildwood

В. М. СМОЛИК, управитель

БІНҐО

Щочетверга о 8-ій год. вечора в УНДомі, 9620-109 Ave. Одна безплатна гра (нагорода 50 дол.)

БІНГО

Щоповеділка о 8-ій год. веч. в залі парафії св. Володимира 12726 - 119 вул.

Вступ 1.00 дол. — 3 картки Джекпот — $50.00.

ЩОП'ЯТНИЦІ

від 11 год. до 6 год. веч. ПРОДАЖ ВАРЕНИКІВ у залі під церквою св. Юрія, 11302 - 95 А вул.

Все для будови

По умірковані ціні дістанете все в своїм Складі Будівельного Матеріялу

NORWOOD LUMBER COMPANY

Office EDMONTON Yard and Factory
Ph. 477-3092 8201 - 114 Ave. Ph. 477-1659

Р. ФІРМАНЮК, властитель

МІСЦЕВІ И ЗАМІСЦЕВІ ПЕРЕВОЗИ.

Перевози за контрактом — комерційні ціни.

Jim's Express & Transfer Ltd.

Phone: 422-6669.

Направа авт і троків — Перевірка моторів
Продаж високоякісної газоліни та оливи до авт.

Artic Service Station Ltd.

12608 Fort Road Edmonton, Alta. Ph. 476-2212

Власник і керівник: Мар'ян Страшок

RANCH MOTEL, 15 units, Box 233, Clinton, B.C. Phone 459-2214

Motel — Well-kept units, combination tub and shower bathrooms, individually controlled heat, wall-to-wall carpets, free television. On highway in centre of Clinton close to all facilities.

Room Rates: $6 — $15
Mr. & Mrs. A. Landolt

Дрібні оголошення

MIKE PATRICK

LANDSCAPING AND CONSTRUCTION

Rototilling, Landscaping, Pruning, Lawn Maintaining, Fences & all Concrete Work

11618 - 95A St 474-0598

● **НА ПРОДАЖ**

11 акрів першокласної землі в Британській Колюмбії, що добре надається на овочеву ферму. До того дім з 2-ма спальнями, водою та світлом та два шпихлірі. Под ат к у всього один доляр на рік. Теж трохи машинерії. Це все за 14,000 дол. Пишіть або голосіться до:

I. HNATIW,
Box 1744, Creston, B.C.

● **HOTEL FOR SALE** in Peace River Country. 12 rooms, Dining Room. Beer purchase in 1966 was $21,231.60.
Sale price $60,000.00
Cash $20,000.00
Apply: Box 35
DONNELLY, ALBERTA

● **ДО ВИНАЙМУ**

2 дуже вигідні кімнати (світ). Нова тепла хата. Новий холодільник (фридж), нова кухня і синк. Догідне положення, бас іде попри саму хату. — Низька ціна. — Пригоже для одного чоловіка, або двох старших людей.

10960 - 95 Стріт, Едмонтон, тел.: 424-3723

Посуха в степових провінціях

Саскачеванський прем'єр Тетчер сказав у розмові з федеральним міністром хліборобства Гріном, що Саскачеван переживає грізну посуху, яка може зруйнувати вигляди на добрий урожай.

В Манітобі сказали, що як дощі не впадуть до половини цього тижня, збіжжя потерпить дуже багато.

В Альберті південна частина провінції має 30 проц. вогкости понад потребу, завдяки великому снігові в квітні. Центральна частина Альберти, за малими винятками, також посушна і засіви дуже марні.

Едмонтон розбудовується

Едмонтон буде мати другий рекордовий рік розбудови. Місто видало будівельних перміт у першій половині 1967 року на суму $68,892,697. Звертає увагу, що збільшилося будування приватних мешкальних домів на суму $18,000,000.

В минулому році почато будову різних будинків і приватних домів на суму $135,000,000.

Програма стабілізації цін яєць

Федеральний уряд проголосив програму скуповувати яйця, щоб устабілізувати ціну. Міністер хліборобства Грін сказав, що буде створена рада агрикультурних продуктів і вона буде скуповувати яйця та переробляти їх на мелянж і спорошковані яйця. Частину тих продуктів буде Канада посилати як допомогу чужим країнам.

Цю урядову акцію спричинив упадок цін яєць на 35 до 40 проц. Гуртова ціна яєць А великих тепер є 31 до 32 центів за дозен.

Снайпер застрілив двоє і дві поранив

У Ванкувері, 35-літній Артур Товел застрілив з вікна свого дому 31-літнього Дейвіда Вебстера, професора університету, і його 30-літню жінку. Вони жили в сусідньому домі і снайпер застрілив їх на подвір'ю. Крім них поранив кулями дві жінки, 18-літню Петті Баррас і 56-літню Гільду Бекстер.

Поліція арештувала снайпера і в його домі знайшла 13 рушниць, два револьвери, автоматичну пістолю, вісім крісів і сотки куль.

Товел є неодружений і жив у батьківськім домі. Він служив летуном 15 років. Поліція обвинуватила його за убивство першого ступня й намірене убивство.

Ціни фармерських продуктів

Худоба в Едмонтоні

Вибрані бики 25.75 — 26.30, добрі 25 — 25.50, середні 23.50 — 24.50. Вибрані яловки 24 — 24.50, добрі 23.50 — 24, середні 22 — 23. Добрі корови 18.50 — 19.50, середні 17 — 18.50, на консерви 15 — 17. Добрі бугаї 21 — 22.50, інші 18 — 21.

Яловки не м'ясо 24.50. Добрі корови на м'ясо 19.50.

Добрі бики на годівлю 25.50 — 27, звичайні до середніх 22 — 25. Добрі яловки на годівлю і для стада 22 — 25. Добрі яловки на годівлю і для стада 22 — 25.50.

Добрі до вибраних легкі бички (віл) 28 — 33, добрі тяжкі телята на м'ясо 23.50 — 26, добрі бички на годівлю 20 — 33, звичайні до середніх 24 — 30. Добрі тельчики для хову 25 — 27.50, звичайні до середніх 20 — 25.

Свині грейд А справлені 26.50. Добрі до вибраних вгнята на м'ясо $22 за 100 фунтів.

Збіжжя

Овес: 2 СВ 91, екстра 3 СВ, 3 СВ і екстар 1 фід 88, 1 фід 88, 2 фід 85, 3 фід 82, мішані корми 47.

Ячмінь: 1 і 2 СВ 6-гранний і 1 СВ 2 гранний 1.30, 2 СВ 2-гранний і 3 СВ 6-гранний 1.28, 3 СВ 2-гранний і 1 фід 1.26, 2 фід 1.24, 3 фід 1.21.

Льон: 1 СВ 2.90, 2 СВ 2.85, 3 СВ 2.60.

Жито: 2 СВ 1.13, 3 СВ 1.08, 4 СВ .89.

Ріпак Но. 1 2.45.

Помер в нужді, однак залишив $100,000

В Едмонтоні помер 66-літній Чарлі Лег, який мав невеличкий шмат землі поза містом і на ній плекав кількадесять овець та кілька свиней. Жив самітно в старому шеку, носив на собі старі лахи, які діставав у Салвейшин Армі, а за поживу служила йому юшка з бурянів, сендвіч з сирою цибулею, чай, часом баранина. Заробляв також стриженням овець у вівчарів, а кожного ранку вставав о год. 3 і чистив трохи в різні, по 35 центів від трока.

Зате він часто забігав до банку і вкладав малі суми на щадниче конто.

Минулого тижня Лег помер без тестаменту. Виявилося, що він залишив $40,600 в банку і титул на посілання більоку землі, вартости $60,000. Лег приїхав з Англії до Канади в 1925 р. і був неодружений.

Приповідки

Аби були поленькачі ,то будуть і послугачі.

Гроші добрий слуга, та лихий пан.

Гроші можуть много, а правда усе.

Де гроші говорять, там розум мовчить.

Хто має гроші — журиться, що зробити з ними, а хто не має грошей, журиться, як обійтися без них.

Як треба гроші дати, то так як зуба рвати.

Гуляй, гуляй попід лави, нема чобіт лиш халяви.

Жіночий язик це її меч, який ніколи не ржавіє.

Жінча робота ніколи не лягає спати.

ДЕНТИСТИЧНІ ЛЯБОРАТРІЇ

BURTON DENTAL
Laboratories
Certified Dental Mechanics
1½ Bl. North of Woodward's
10279 — 101 Street
EDMONTON ALTA

Wasson Dental Lab.
BARRY BUILDING
10128 — 103 St.,
Phone 422-4718
Certified Dental Mechanic

ДЕНТИСТИ

Д-р А. С. НАЙ
ДЕНТИСТ
520 Tegler Bldg.,
Edmonton, Alberta.
Office Phone: 422-8553

Тел. офісу: 422-2411
дому: 488-2350
Dr. B. N. SHLAIN
ДЕНТИСТ
428 Tegler Building
Edmonton, Alta.

ЛІКАРІ — ЕДМОНТОН

Д-р І. Смульський
Лікар, хірург і акушер
303 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.
Phone Office: 424-1814
Res.: 488-7441

Д-р М. Снігурович
Лікар і оператор
3829 - 118 Ave.,
Едмонтон, Альберта
Phone Office: 479-3318
Res.: 479-4443

Д-р Петро Г. Козяк
EYE SPECIALIST
СПЕЦІЯЛІСТ ВІД ОЧЕЙ
709 Tegler Bldg., Edmonton
Тел.: офісу 422-8815
дому 434-1092

Д-р Г. Стефаник
F.R.C.P.(C)
Лікар - спеціяліст внутрішньої медицини і кормової системи.
728 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave.,
EDMONTON, Alta.
Phone Office: 422-2745
Res.: 484-3821

ОКУЛІСТИ — ОПТОМЕТРИСТИ

Д-р Левко Г. Фарина
окуліст-оптометрист
522 Tegler Building
Edmonton, Alta.
Телефон: 422-8831
Екзамінує очі —
— Приписовує окуляри

Д-р ПЕТРО СТАРКО
Д-р Йосиф СТАРКО
Д-р ІЛЛЯ СТАРКО
ОКУЛІСТИ
230 Tegler Bldg., Edmonton
Phone: 422-1248

Д-р В. А. Шандро
Оператор, спеціяліст ниркових недуг та залози (Простейт гленд), що регулює моч
Член Королівської Комісії Хірургів
Тел. офісу: 488-9797
дому: 439-2408
116 St. & 100 Ave.,
214 Le Marchand Bldg.,
EDMONTON, Alta.

Д-р Мирон Старко
Спеціяліст — оператор
від гаузоти, недуг горла, дишний і кормового проводу
Tonsils, adenoids, сайнусис носа і залози (glands).
Тел.: офісу 424-4773
дому 482-2217
225 Professional Bldg.,
10830 Jasper Ave., Edmonton

Д-р Василь Павлюк
член Королівської Колегії Хірургів F.R.C.S.(c)
хірург-спеціяліст
5B, Strathcona Medical Dental Bldg.,
8225 - 105 St., Edmonton
Тел. офісу: 439-4321
дому: 466-5033

Стандартний час

(Кан. Сцена) — До 1883 р. всі місцевості визначували свій час згідно з сонцем. Полудне було тоді, коли сонце світило прямо на меридіяну, що проходила через дану місцевість. Тому в обід між Торонтом і Монтреалом була різниця на 35 хвилин. Коли люди не подорожували багато, вони не мали ускладнень з часом. Коли ж телеграф і залізниця почали поширювати свої мережі, тоді становище ускладнилося в Канаді та в усьому світі. Треба було щось зробити в цьому відношенні і це довершив канадієць.

Після закінчення мірничих робіт у Приморських провінціях визначний канадійський інженер Сенфорд Флемінг вернувся до Торонто на різдвяний відпочинок (1878). Там він натяк нув приятелям, що він знайшов практичну розв'язку. Канадійський Інженерний Інститут запросив його з'я сувати що справу і Флемінг підготовив доповідь. Однак недуга перешкодила йому виголосити її, тому доповідь прочитав голова збірання. Ось так 8 лютого 1879 р. світ дізнався про стандартний час.

Флемінг вийшов з відомого факту, що земля кругла й протягом 24 годин робить один цілковитий оборот; таким чином вона є циркулярна і її можна поділити на 360 ступнів, що теж було відоме. Але якщо 360 ступнів поділити на 24 години, тоді отримаємо 15. Тому він запропонував встановити ряд смуг часу, кожна завжиршки в 15 ступнів геогр. довжини. Вживаючи Обсерваторію Грінич коло Лондону за вихідний пункт, він пояснив свою теорію, яка насправді була беззаперечна.

Преса широко писала про це, а ген. губернатор Канади маркіз Лорн подбав про надрукування доповіді та розповсюдження її по столицях різних країн. Росія відгукнулася перша: цар запропонував скликати влітку 1882 р. до Риму конференцію в справі часу. Наступного року конференція у Вашінгтоні схвалила "стандартний час" і більшість країн прийняла нову систему. Тільки Франція відмовлялася прийняти її до 1919 р. Королева Вікторія рекомендувала британському урядові відзначити С. Флемінга лицарським титулом за його всесвітнє досягнення.

Сьогодні проста бронзова меморіяльна таблиця відзначає приміщення, де прочитано Флемінгову доповідь: ріг вул. Річмон-Схід і Берті у Торонто; на ній є напис "Місце народження стандартного часу".

Джан Ф. Геєс

Назначення С. Е. (Сем) Смолика

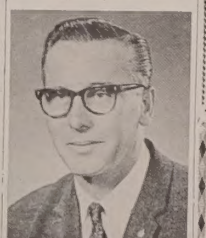

п. С. Е. Смолик

Президент Macleen Granite (1966) Ltd., Кен Рісон, назначив С. Е. (Сема) Смолика менеджером — продавцем компанії на північну Альберту. Пан Смолик уродився в 1920 р. і здобув освіту в едмонтонських школах. Він записався на Альбертський університет, однак друга світова війна перервала йому природничі й медичні студії. Він служив при летунстві в Оттаві. В 1946 р. він став до праці в Мекліп Гренайт і там залишився. Він одружений, має шестеро дітей, хлопця і п'ять дівчат. Він активний у громадській праці, є членом Королівського Мисливського Товариства і Лицарів Колюмба, не вичисляючи інших товариств. Він також є директором Ст. Мартін'є дром енд бюгл корп і меджорете. Він був вісім років членом вегревільської шкільної ради і був її президентом два терміни. Його офіс буде у Вегревил. Заки буде назначений меморіяльний дорадник для Вегревилу і дистрикту, що територію буде обслуговувати п. Смолик.

Йордан каже, що втратив у війні 6,094

Прем'єр йорданського королівства подав, що йорданські збройні сили мали 6,094 убитих з арабсько-ізраїльської війни. Поранених було 762, а в полон дісталося 463.

Ізраїльський шеф штабу ген. Рабін сказав, що Ізраїль здобув 700 советських і 100 американських та британських танків від єгиптян на Синаї і в смузі Газа.

Рабін сказав, що Росія тепер шле до Єгипту найсучаснішу зброю, "багато ліпшу ніж вони мали передше".

Сіяти, скроплювати з гелікоптера

На з'їзді канадсько-американського товариства інженерів рільництва, що відбувся в Саскатуні, обговорювали досвід великих американських продуцентів ржиї й овочів та ренчарів з сівбою, удобрюванням і скроплюванням грунту хемікаліями — з гелікоптерів. Ця практика криє в собі великі надії для великих фарм в степовій Канаді.

КОШТИ ПРОЖИТКУ НА РЕКОРДОВІЙ ВИСОТІ

Кошти прожитку в Канаді піднеслися з приходом літа до рекордової висоти і в червні дійшли до 148.1 точки. Показник консументських цін підніся в одному місяці червні на 3.5 точки.

Не ризикуйте, але асекуруйте!

АСЕКУРАЦІЯ: від вогню ● авт і троків ● бонди для контракторів ● від крадіжі ● особиста відповідальність.

Наше завдання — не лише мати багато клієнтів, але теж дати найкращу обслугу!

Переконайтеся про це самі!

Асекурація — то не витрата, а зиск.

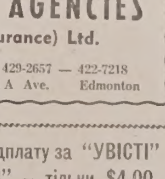

B. DIACHUK
Asst. Ins. Mgr.

STAR AGENCIES
(Insurance) Ltd.

Phones: 429-2657 — 422-7218
10018 - 101 A Ave. Edmonton

Вирівняйте вашу передплату за "УВІСТІ" річна передплата "УВ" – тільки $4.00

Посилаю ——— на передплату "Українських Вістей"

UKRAINIAN NEWS, 10967 - 97 Street, Edmonton, Alta

Ім'я і прізвище .....

Адреса .....

.....

(Подати в англійській мові)

СКОРО! СОЛІДНО! ДЕШЕВО!

ЗАМОВЛЯЙТЕ ВЕСІЛЬНІ ЗАПРОШЕННЯ

В УКРАЇНСЬКІЙ, АНГЛІЙСЬКІЙ ТА ІНШИХ МОВАХ

Великий вибір запрошенених карток та різнородних друкарських черенок.

Маємо теж на складі і виготовляємо картки подяки з різних нагод.

За ближчими інформаціями звертайтеся особисто або телефоном на адресу.

UKRAINIAN NEWS
10967 - 97 St. — Ph. 422-5708

Альберта Госпітал шукає домів для пацієнтів

Шукаючи постійно за кращими приймацькими домами для наших мужеських і жіночих пацієнтів, Альберта Госпітал в Едмонтоні має памфлет, який кожний зайтересований може дістати.

Цей памфлет пояснює цілі програми для опіки над родинами, як також бажаний тип дому. Було б правдивим дорбодійством, коли б когось з українців можна примістити в домі, де говорять по-українськи.

Всі ці люди є на утриманні місцевої влади (Велфейр) і родина, що хоче прийняти таку людину, діставатиме $75.-00 місячно за кімнату і харч. Пацієнти дістають також гроші на одяг, транспортацію та на випадкові витрати. Вони також мають нагоду заробляти гроші щоденною працею.

Хто бажав би більше інформацій, нехай зверне ться до нас по телефон 799-8286 або 799-8390, від понеділка до п'ятниці, між годинами 8 рано і 4 попол. Ми радо дамо відповіді на всі запитання.

Дякуємо Вам.